



Rekenkamer van Suriname

# **Verslag 2015**

## Voorwoord

Verantwoording, "schone" overheid en publiekelijk vertrouwen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Rekenkamer van Suriname (Kamer) wenst deze positie in het jaar 2020 in te nemen en zal daarom de juiste stappen ondernemen om dit doel te bereiken.

De Kamer presenteert u ingevolge artikel 29 van de Wet Rekenkamer Suriname en artikel 151 van de Grondwet haar verslag over het dienstjaar 2015. In dit verslagjaar heeft de Kamer onder leiding van de voorzitter mevrouw Felter Charmain O.C., MBA verdere stappen gezet om beter invulling te geven aan haar werkzaamheden. Het college bestaat verder uit de heer Lesley Blokland BA (lid tevens ondervoorzitter), de heer drs. Paul Brandon (Lid) en mevrouw Irene Pengel (Lid). De secretaris is mevrouw drs. Natasha H. Vredeberg, MBA. In april 2016 loopt de zittingsperiode van het huidig college af. De Nationale Assemblée is hieromtrent geïnformeerd middels een formeel schrijven. De Kamer vertrouwt erop dat de formele handelingen inzake het benoemen van een college voor de zittingsperiode 2016 - 2021 tijdig zullen plaatsvinden.

In de periode 30 mei tot en met 02 juni 2016 heeft de Kamer de eer "The X Congress of the Caribbean Organization of Supreme Audit Institutions (CAROSAI)" te organiseren. De Kamer kan in de gelegenheid worden gesteld het voorzitterschap van deze regionale organisatie voor de komende drie (3) jaren op zich te nemen. Het thema van dit congres is "Strengthening SAIs through Training, Collaborative Audits and Implementation of ISSAIs".

De reguliere controle werkzaamheden van de Kamer zijn verricht op basis van de ontvangen beschikkingen van diverse ministeries. Er zijn werkbezoeken aan zowel de ministeries als districtscommissariaten gebracht. De auditors hebben bijzondere aandacht besteed aan de thema's inventarisatie dienstvoertuigen en inactieve landsdienaren.

Een woord van dank aan allen die hebben bijgedragen tot de totstandkoming van het verslag, in het bijzonder alle auditors en het ondersteunend personeel van de Kamer.

Wat de toekomst ook brengen mogen, laten wij met ons hart van Suriname blijven houden. God zij met ons Suriname!

Paramaribo, 24 maart 2016

De Rekenkamer van Suriname  
Mevr. C.O.C. Felter, MBA  
(voorzitter)

## Inhoudsopgave

### *Voorwoord*

### *Lijst met afkortingen* 3

### *Inleiding* 5

### **1 Wettelijke grondslag en onafhankelijkheid Rekenkamer** 7

#### **1.1 Begroting Rekenkamer 2015** 7

#### **1.2 Internationale en regionale samenwerking** 8

### **2 Personele aangelegenheden** 13

#### **2.1 Het college** 13

#### **2.2 Personeel en organisatie** 13

#### **2.3 Opleiding en training** 14

### **3 Financiële administratie van de staat** 16

#### **3.1 Staatsbegroting 2015** 16

#### **3.2 Uitbetaalde salarissen in het dienstjaar 2015** 19

#### **3.3 Staatsschuld** 22

#### **3.4 Subsidie en bijdragen** 23

#### **3.5 Ontvangsten staat** 25

### **4 Rechtmatigheidsonderzoek** 27

#### **4.1 Personele aspecten** 27

##### 4.1.1 Aanstellingen 27

##### 4.1.2 Arbeidsovereenkomsten 29

##### 4.1.3 Benoemingen 30

##### 4.1.4 Bevordering 31

##### 4.1.5 Tuchtstraffen 33

#### **4.2 Financiële aspecten** 35

##### 4.2.1 Autorisaties 35

##### 4.2.2 Gratificatie 37

##### 4.2.3 Subsidies en financiële bijdragen 39

##### 4.2.4 Toe(s)lagen 40

##### 4.2.5 Vergoeding overwerk 42

##### 4.2.6 Afwijking openbare aanbestedingen 44

#### **4.3 Grondbeschikkingen** 44

#### **4.4 Ingestelde commissies** 46

#### **4.5 Inkoopbeschikkingen** 49

#### **4.6 Ouderdomspensioen** 50

#### **4.7 Onderzoeksprojecten van de Kamer in 2015** 51

### Tabellen:

1.1:	Begroting Rekenkamer en totaal goedgekeurde kredietopeningen over 2015	8
2.1:	Personeelsbezetting over het dienstjaar 2015	13
3.1:	Ontwikkeling begrotingstekort	16
3.2:	De totaal geraamde uitgaven opgesplitst in apparaatskosten en beleidsprogramma's per ministerie/directoraat voor het dienstjaar 2015	17
3.3:	Uitbetaalde salarissen over het dienstjaar 2015 volgens de ontvangen verzamelstaten	19
3.4:	Verloop van het personeelsbestand per ministerie per maand over het dienstjaar 2015	20
3.5:	Uitbetaalde salarissen en emolumenten buiten de verzamelstaat over het dienstjaar 2015	21
3.6:	Verloop van personen per ministerie die buiten de verzamelstaat zijn uitbetaald	21
3.7:	Stand binnenlandse en buitenlandse staatsschuld over het dienstjaar 2015	22
3.8:	Subsidies en bijdragen verdeeld naar ministeries/directoraten over het dienstjaar 2015. Bedragen (x SRD 1000)	24
3.9:	Overzicht begrote en gerealiseerde lopende ontvangsten	25
3.10:	Belastingontvangsten (bedragen x SRD 1000)	26
4.1:	Overzicht aantal getoetste aanstellingen en geconstateerde tekortkomingen over het dienstjaar 2015	27
4.2:	Aantal aanstellingen naar soort kader per ministerie over het dienstjaar 2015	28
4.3:	Bevorderingen per aantal schalen/periodieken per ministerie over 2015	32
4.4:	Bevorderingen naar type kader per ministerie 2015	32
4.5:	Tuchtstraffen 2015	35
4.6:	Totaal aantal autorisaties over het dienstjaar 2015	36
4.7:	Aantal jubilarissen in 2015 per departement verdeeld naar dienstjaren	38
4.8:	Aantal ontvangen subsidiebeschikkingen per ministerie	39
4.9:	Overzicht toelagen die betrekking hebben op het dienstjaar 2015	41
4.10:	Tekortkomingen bij de overwerkbeschikkingen dienstjaar 2015	43
4.11:	Overzicht verstrekte grondbeschikkingen en bereidsverklaringen in het dienstjaar 2015	45
4.12:	Overzicht ingestelde commissies en verlengingen zittingsperiode commissies	46
4.13:	Aantal inkoopbeschikkingen 2015	49
4.14:	Overzicht soorten ontvangen ouderdomsbeschikkingen over het dienstjaar 2015	51

### Figuren:

4.1:	Aantal overeenkomsten in het dienstjaar 2015	30
4.2:	Ontvangen beschikkingen dienstjaar 2015	31
4.3:	Aantal beschikkingen verdeeld naar de diverse ministeries in 2015	43

### Bijlagen:

1:	Verslag per ministerie (samenvatting)	
2:	Huidige personeelsbezetting Rekenkamer van Suriname per 31-12-15	
3:	Overzicht geregistreerde Schatkistpapieren in 2015	
4:	Overzicht geregistreerde leningen periode 01 juni 2008 t/m 31 maart 2011 getekend door de gewezen voorzitter van de Rekenkamer, de heer drs. U.E. Aron	
5:	Autorisaties ontvangen in dienstjaar 2015 (geautorisie aanvragen van minimaal SRD 1 miljoen)	
6:	Overzicht verstrekte subsidies en financiële bijdragen	

## Lijst met afkortingen

ABB	Ambtenarenbezoldigingsbesluit
ASYCUDA	Automated System for Customs Data
ARB	Arbeid
BBP	Bruto Binnenlands Product
BIZA	Binnenlandse Zaken
BR	Begrotingsrekening
BUZA	Buitenlandse Zaken
CAROSAI	Caribbean Organization of Supreme Audit Institutions
CBB	Centrale Begrotingsboekhouding
CBvS	Centrale Bank van Suriname
CCPP	Colegio de Contadores Publicos de Pinchincha
CEBUMA	Centraal Bureau Mechanische Administratie
CLAD	Centrale Lands Accountantsdienst
CReCER	Contabilidad y Responsabilidad para el Crecimiento Económico Regional
CTW	Civieltechnische Werken
DNA	De Nationale Assemblée
DEF	Defensie
FIN	Financiën
FISO	Functie Informatie Systeem Overheid
FO	Forensische opsporing
G.B.	Gouvernementsblad
GLO	Gewoon Lager Onderwijs
GPPC	Global Public Policy Committee
HI	Handel en Industrie
HK	Hoger kader
ICT	Information and Communications Technology
ICISA	International Centre for Information Systems and Audit
IDB	Inter-American Development Bank
IDF	Institutional Development Fund
IDI	INTOSAI Development Initiative
IFAC	International Federation of Accountants
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions
IPSAS	International Public Sector Accounting Standards
ISA	International Standards on Auditing
ISSAI	International Standards for Supreme Audit Institutions
ISQC 1	International Standard on Quality Control 1

IT	Information Technology
ITP	International Training Programme
JP	Justitie en Politie
LK	Lager kader
LVV	Landbouw, Veeteelt en Visserij
MK	Middenkader
NH	Natuurlijke Hulpbronnen
ORAG	Onderraad voor Aanbestedingen en Gunningen
OW	Openbare Werken
OWC	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
ParlAmericas	Parliamentarians for the Americas
PAHO	Pan American Health Organization
PW	Personeelswet
RO	Regionale Ontwikkeling
ROGB	Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer
RvM	Raad van Ministers
SAI	Supreme Audit Institution
S.B.	Staatsblad
SDMO	Suriname Debt Management Office
SJ	Sport en Jeugdzaken
SOD	Stichting Opleidingen en examens voor documentaire informatievoorziening en administratieve organisatie Nederland
SOZAVO	Sociale Zaken en Volkshuisvesting
SRD	Surinaamse Dollar
SUVA	Surinaamse Vereniging van Accountants
TCT	Transport, Communicatie en Toerisme
UNDP	United Nations Development Programme
UNITAR	United Nations Institute for Training and Research
UVOF	Uitgebreide Vakopleiding Overheidsfinanciën
USD	United States Dollar
VG	Volksgezondheid
WB	World Bank
WGEA	Working Group on Environmental Auditing
WHO	World Health Organization

## Inleiding

De Rekenkamer van Suriname (Kamer) heeft conform de artikelen 149 tot en met 152 en 156 van de Grondwet S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38 en de Wet Rekenkamer Suriname (G.B. 1953 no. 26) het mandaat om controle in de ruimste zin van het woord uit te oefenen op de rekeningen der ontvangsten en uitgaven van alle departementen van algemeen bestuur. Verder op de districtscommissariaten en de parastatale instellingen, bestaande uit: naamloze vennootschappen, stichtingen, rechtspersonen sui generi, landsbedrijven en particuliere instellingen die subsidie en/of financiële bijdragen ontvangen uit 's landskas.

De Kamer heeft in het dienstjaar 2015 haar werkzaamheden betreffende rechtmatigheidsonderzoek gericht op het toetsen van de rechtmatigheid van de uitgaven die jaarlijks voortvloeien uit het beleid op de departementen van algemeen bestuur voortgezet. Uit de besluiten die de Kamer heeft ontvangen, is een selectie gemaakt van objecten die van invloed zijn op de uitgaven van de staat, zoals: aanstellingen, benoemingen en bevorderingen. Verder zijn er besluiten die de begroting extra belasten, zoals het toekennen van toelagen aan functionarissen om hun taken op een adequate wijze te kunnen vervullen, subsidies, financiële bijdragen en de financiële vergoeding bij overuren. De rechtmatigheid van de toewijzing van domeingrond en het instellen van commissies is eveneens getoetst.

In het kader van bewustwording over de rol van de Kamer binnen onze samenleving heeft het instituut in de maand maart 2015 georiënteerd tijdens de "Global Money Week" en geparticipeerd aan het "Kinderboeken Festival". Hierbij is aan leerlingen van het Gewoon Lager Onderwijs (GLO) en overige bezoekers de rol en de taken van de Kamer gepresenteerd.



In april 2015 is de Kamer gestart met een onderzoek inzake de inventarisatie van alle voer- en/of vaartuigen van de ministeries die vanaf januari 2005 tot en met april 2015 zijn aangeschaft uit staatsmiddelen of die ten laste van de staatsbegroting worden gehuurd. Hierbij zijn onder andere de volgende zaken nagegaan: het aantal voertuigen, de aanschafwaarde, het bouwjaar en de staat van het voer- en/of vaartuig per ministerie. Ten behoeve van dit onderzoek zijn in de maanden november

en december 2015 ook veldonderzoeken gedaan op de volgende districtscommissariaten: Commewijne, Coronie, Paramaribo Noord-Oost, Paramaribo Zuid-West, Para, Nickerie, Sipaliwini en Wanica. De inventarisatie onderzoek dienstvoer- en vaartuigen is gebaseerd op de beschikking van de minister van Financiën 13 augustus 2007 La. F no. 83 houdende vaststelling van regels inzake het beheer, de administratie, de verkoop en de overdracht van roerende staatsgoederen.

In de periode augustus - september 2015 is er een pilot onderzoek naar inactieve landsdienaren binnen het overheidsapparaat uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om de inactieve landsdienaren in kaart te brengen; het onderzoek is uitgevoerd op enkele afdelingen op twee ministeries casu quo directoraten met name Binnenlandse Zaken en Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De veldonderzoeken zijn uitgevoerd in het district Paramaribo. Eerdergenoemd onderzoek is gebaseerd op artikel 34 van de Wet Rekenkamer Suriname, G.B. 1953 no. 26 houdende de bevoegdheid van de Kamer om alle inlichtingen te doen inwinnen en te onderzoeken welke zij nodig acht voor het uitvoeren van de taak aan haar bij wet opgedragen.

Verder is in de maand augustus door de Dienst der Invoerrechten & Accijnzen een presentatie gehouden voor de Kamer en de Centrale Lands Accountantsdienst (CLAD) inzake het Automated System for Customs Data (Asycuda) World. Dit systeem heeft als doel de statistische en douaneinformatie te digitaliseren om zodoende de controlewerkzaamheden van de douane te verbeteren.

De opbouw van het verslag ziet er als volgt uit: in hoofdstuk 1 wordt algemene informatie verstrekt over institutionele aangelegenheden van de Kamer. In hoofdstuk 2 worden aspecten van enkele belangrijke personele aangelegenheden belicht. Hoofdstuk 3 betreft de financiële administratie van de staat en tot slot wordt in hoofdstuk 4 het rechtmatigheidsonderzoek van de verschillende audit-objecten belicht.



# 1 Wettelijke grondslag en onafhankelijkheid Rekenkamer

Voor de toekomstvisie van de Kamer is de wettelijke grondslag voor haar functioneren richtinggevend. Deze grondslag bepaalt haar identiteit als onafhankelijk onderzoeksinstituut en haar missie om bij te dragen aan de integriteit, kwaliteit en legitimiteit van het overheidsbestuur. De wettelijke grondslag van de Kamer is vastgelegd in de Grondwet van 1987 (S.B. 1987 no. 116 artikel 149 tot en met 152 en 156, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), de Wet Rekenkamer Suriname van 1953 (G.B. 1953 no. 26), de Comptabiliteitswet van 1952 (G.B. 1952 no. 111) en het Comptabiliteitsbesluit (G.B. 1953 no. 100), de wijzigingen meegerekend.

De Wet Rekenkamer Suriname omschrijft de taken van de Kamer als volgt:

- toezicht op de besteding der geldmiddelen overeenkomstig de begroting;
- goedkeuring der rekening van ontvangsten en uitgaven;
- controle op het geldelijk beheer van de overheid in de ruimste zin van het woord.

Als constitutioneel orgaan en een Hoog College van Staat heeft de Kamer een onafhankelijke positie ten opzichte van de regering en De Nationale Assemblée (DNA) en bepaalt op eigen gezag wat zij onderzoekt, op welke wijze zij dat doet en wat daarvan openbaar wordt gemaakt. De onafhankelijkheid van de Kamer is vastgelegd in de Wet Rekenkamer Suriname. De Resolutie van de Verenigde Naties, GA-Resolution A/66/209 van 22 december 2011 artikel 1 geeft aan dat rekenkamers hun taken en werkzaamheden slechts op een objectieve en efficiënte wijze kunnen verrichten, indien zij onafhankelijk zijn van de te controleren entiteiten en beschermd worden tegen invloeden van buiten. De resolutie erkent ook de voorname rol die rekenkamers innemen in het stimuleren van een efficiënt, effectief, controleerbaar en transparant overheidsapparaat, kortom "Good Governance".

De Wet Rekenkamer Suriname is onder supervisie van BDO Suriname herzien. Dit traject is samen met een team van de Kamer uitgevoerd en heeft enkele maanden langer geduurd dan gepland. In het laatste kwartaal van 2015 heeft het college eveneens een onderhoud gehad met DNA commissie Financiën inzake voornoemde wet.

## 1.1 Begroting Rekenkamer 2015

De begroting van de Kamer is geïntegreerd in de begroting van het Directoraat Algemene Zaken van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de goedgekeurde begroting van het dienstjaar 2015 heeft de Kamer een totaal begrootbedrag van **SRD 5.373.000,-** toegekend gekregen van het ministerie van Financiën.

Het bovenstaande begrootbedrag is opgebouwd uit de apparaatskosten en een beleidsprogramma die verder verdeeld zijn in de kostensoorten:

- Personeelskosten;

- Materiële kosten;
- Aanschaffingen;
- Beleidsprogramma: (Institutionele Versterking van de Rekenkamer).

De onderstaande tabel geeft een weergave van de totaal goedgekeurde kredietopeningen over het dienstjaar 2015.

**Tabel 1.1: Begroting Rekenkamer en totaal goedgekeurde kredietopeningen over 2015**

Kostensoort	Begrotings artikel	Begroot bedrag 2015 in SRD	Goed gekeurde krediet-opening jan-dec 2015
Personeelskosten	02.1.018.10	4.305.000,00	* 2.176.000,00
Materiële kosten	02.1.018.20	680.000,00	489.108,00
Aanschaffingen	02.1.018.40	61.000,00	30.000,00
Institutionele Versterking van de Rekenkamer	02.1.101	327.000,00	0,00
<b>Totaal</b>		<b>5.373.000,00</b>	<b>2.695.108,00</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Op grond van de goedgekeurde begroting voor het dienstjaar 2015 wordt er maandelijks indien nodig kredietopeningen aangevraagd voor de genoemde kostensoort.

Het beleidsprogramma Institutionele Versterking van de Rekenkamer wordt alleen aangevraagd middels het indienen van een incidentele autorisatie- aanvraag bij het ministerie van Financiën. Alvorens deze autorisatie aanvraag wordt ingediend door de Directoraat Algemene Zaken moet de autorisatie wel voorzien zijn van de goedkeuring van de Raad van Ministers (missive). De totaal verbonden bedragen geven het totaal van betalingen van de Kamer aan.

## 1.2 Internationale en regionale samenwerking

Voor de kwalitatieve versterking van de Kamer is in het verslagjaar verder invulling gegeven aan de activiteiten van het World Bank project "Procurement plan-Suriname: Development of Accounting and Auditing Standards, IDF Grant-Rekenkamer van Suriname. Dit project is een multi-jaar IDF Grant (2013 - 2016) en bedraagt US\$100.000.

De Kamer heeft tevens deelgenomen aan congressen, conferenties, trainingen en workshops op nationaal, internationaal en regionaal niveau.

In januari 2015 heeft de Kamer in samenwerking met de World Bank een training “Risk Based Audit Going Beyond Compliance” georganiseerd. Aan deze training hebben deelgenomen de auditors van de Kamer, vertegenwoordigers van alle zeventien ministeries, het Kabinet van de President, de Centrale Bank van Suriname (CBvS), DNA en CLAD. Verder hebben ook enkele auditors van CAROSAI deelgenomen. De trainers waren de heren Paul Wallis en Peter Johnson, auditors met jarenlange werkervaring opgedaan bij controle-instituten in Canada en Australië.

Op maandag 19 januari 2015 heeft de Kamer een highlevel diner georganiseerd. Hierbij zijn presentaties gehouden door de voorzitter van de Kamer, de voorzitter van DNA, de vicepresident van de Republiek Suriname en de vertegenwoordigers van de World Bank, de heren M. Hoque en P. Nadji. Bij deze gelegenheid waren aanwezig vertegenwoordigers van de ambassades van India, de United States of America, Indonesië, Nederland, Argentinië en Brazilië, het Algemeen Bureau voor de Statistiek, CLAD, CBvS, IDB, PAHO/ WHO en UNDP. De directeurs van de departementen van algemeen bestuur en de auditors van CAROSAI behoorden ook tot de gasten.



Van 16 februari - 13 maart 2015 heeft mevrouw drs. A. Kalidien, MPA, deelgenomen aan de 124ste International Training Programme (ITP) on Environment Audit van de International Centre for Information Systems and Audit (ICISA) in India. Het trainingsprogramma, de reis- en verblijfskosten zijn verzorgd door de overheid van India. De Kamer voert nog geen controles uit die gerelateerd zijn aan milieuaspecten, maar als lid van de International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) neemt de Kamer deel aan de vergaderingen en workshops van de INTOSAI Working

Group on Environmental Auditing (WGEA). De Kamer is van plan om in de toekomst environmental audits uit te voeren.

Op uitnodiging van de Colegio de Contadores Publicos de Pinchincha (CCPP), de regering van Ecuador en de “Global Partners” the World Bank, the International Federation of Accountants (IFAC), the Inter – American Development Bank (IDB), the Global Public Policy Committee (GPPC), the Regional Partner – the Interamerican Accounting Association heeft de voorzitter, mevrouw C. Felter, MBA, Suriname vertegenwoordigd tijdens de achtste CReCER Conference en wel in de periode 5 - 8 mei 2015 in Quito, Ecuador. Het thema van het congres was “Preserving Economic and Investing in the Future –promoting growth through improved Financial Accountability”. Tijdens het congres hebben internationale, regionale en lokale deskundigen onderwerpen gepresenteerd zoals standaarden voor financiële verslaggeving in de particuliere sector, toepassingen van de International Standards on Auditing (ISA’s), implementatie van International Standard on Quality Control 1 (ISQC 1) en de processen en uitdagingen van de overgang van kasbasis naar transactiebasis voor de financiële verslaggeving in de publieke sector.

Op uitnodiging van de World Bank hebben de voorzitter en de chief auditor, mevrouw. drs. A. Kalidien, MPA, in de periode 2 - 4 juni 2015 deelgenomen aan de “International Conference on Legislative Oversight to Foster Accountability, Transparency, and Sustainable Development” in Kingston, Jamaica. De gastheer van de conferentie was het parlement van Jamaica in samenwerking met Parliamentarians for the Americas (ParlAmericas), Inter- American Development Bank (IDB), United Nations Development Programme (UNDP) en de World Bank Group. Het doel van deze conferentie is het versterken van het parlementair overzicht met het oog op toezicht van de verantwoordingsplicht, transparantie en duurzame ontwikkeling. Zowel de voorzitter van de Kamer als de voorzitter van DNA, mevrouw drs. J. Geerlings-Simons, hebben vanuit hun hoedanigheid als gast-spreker opgetreden tijdens voornoemde conferentie.

Op 25 en 26 juni is in samenwerking met de World Bank een workshop verzorgd waarbij de implementatie van de basisprincipes van International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) werd gedeeld met de auditors van de Kamer, vertegenwoordigers van het Kabinet van de President, DNA en het ministerie van Financiën, voornamelijk de afdeling Centrale Begrotingsboekhouding (CBB). De sprekers tijdens de workshop waren de heer M. Hoque (vertegenwoordiger van de WB) en de heren C. Soeri, RA en N. Hintzen (vertegenwoordigers van Tjong A Hung Consulting N.V.).

In juni 2014 zijn de auditors de heer drs. S. Voorn, mevrouw S. Plein, BEc, en de heer N. Chen Poun Joe, MSc, hoofd ICT, gestart met een online training, namelijk “IDI-e-Course on Information Technology Audit”. De deelnemers hebben de eerste fase van de training in 2014 succesvol afgerond. Ter afronding van de training is, onder auspiciën van de INTOSAI, INTOSAI Development Initiative (IDI) en UNITAR (United Nations Institute on Training and Research), een IT-audit uitgevoerd. Als pilot is het Centraal Bureau Mechanische Administratie (CEBUMA) gekozen als audit-

object. Deze pre-studie en het pilotonderzoek zijn gericht op de geautomatiseerde salarisadministratie van de overheid. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of het juiste beleid, de juiste procedures en controlemechanismen aanwezig zijn in het CEBUMA-betalrolstelsel, zodat bij calamiteiten het IT-systeem adequaat is beveiligd. Verder kan middels deze audit ook worden nagegaan of de data efficiënt, effectief en adequaat worden verwerkt. De deelnemers hebben in de periode 7 - 11 september 2015, tijdens hun deelname aan de IT-Audit Review Meeting in Budapest, Hongarije, de bevindingen van de IT-audit gepresenteerd. Hiermee hebben zij de training succesvol afgerond. De reis- en verblijfkosten zijn gedekt door de IDI.



In de maand november 2015 hebben de voorzitter en de auditor, de heer T. Kentie, BSc, deelgenomen aan een IDI Leadership Symposium in Shimla, India. Het symposium had als doel effectief leiderschap binnen rekenkamers, verder te ontwikkelen. Er werd door de deelnemers gediscussieerd over onder andere:

- de competenties en kwalificaties voor leiders binnen rekenkamers;
- hoe deze competenties en kwalificaties te ontwikkelen;
- focussen op jonge leiders en hun ontwikkeling.

Het symposium is een "kick off event" voor de "SAI Young Leaders Programme" en daarom werden ook leiders, jonger dan 35 jaar, samen met de voorzitters uitgenodigd om deel te nemen. De reis- en verblijfkosten zijn geheel betaald door de IDI.

Ook in de toekomst zal de Kamer haar kwalitatieve versterking continueren. De voorbereidingen van "The X Congress of the Caribbean Organization of Supreme Audit Institutions (CAROSAI)" is gestart in 2015. Dit congres is een driejaarlijkse bijeenkomst van alle Caraïbische lidlanden en zal in de periode 30 mei - 2 juni 2016 in Suriname worden gehouden. Het thema van voornoemd congres is

“Strengthening SAIs through Training, Collaborative Audits and Implementation of ISSAIs”. Tijdens dit congres worden alle leden van CAROSAI en waarnemers uit verschillende landen en organisaties verwacht. De leiding van CAROSAI wordt sedert maart 2013 gevormd door de Auditor General van Trinidad and Tabago (voorzitter), de voorzitter van de Kamer (plaatsvervangend voorzitter), de Director of Audit van Saint Lucia (secretaris) en de leden van de Auditor General van Barbados en de Auditor General van Cayman Island. De Kamer kan in de gelegenheid worden gesteld het voorzitterschap van deze regionale organisatie van rekenkamers op zich te nemen.

## 2 Personele aangelegenheden

In dit hoofdstuk worden enkele belangrijke aspecten van personele aangelegenheden weergegeven, zoals de samenstelling van het college van de Kamer, de samenstelling van het personeel en hun deelname aan opleidingen en trainingen.

### 2.1 Het college

Het college van de Kamer bestaat uit de voorzitter, mevrouw Charmain O.C. Felter, MBA, de ondervoorzitter, de heer Lesley Blokland, BA, en de leden de heer drs. Paul Brandon en mevrouw Irene Pengel. De plaatsvervangende leden zijn de heer mr. Sarwankoemar Ramai en mevrouw drs. Sieske Bonjanskie. Het college is op voordracht van DNA door de President van de Republiek Suriname benoemd. Krachtens de Wet Rekenkamer Suriname, G.B. 1953 no. 26 artikel 2 lid 2, is aan het college een secretaris toegevoegd, die op voordracht van DNA door de President van de Republiek Suriname is geïnstalleerd. De secretaris is mevrouw drs. Natasha Vredeberg, MBA.

De financiële waardering van het college en de secretaris is vastgelegd in de Wet Financiële voorzieningen Rekenkamer van Suriname (S.B. 2013 no. 154) van 22 augustus 2013.

### 2.2 Personeel en organisatie

Het personeel van de Kamer bestaat uit 34 personen, van wie 63% van het vrouwelijk en 37% van het mannelijk geslacht is. De gemiddelde leeftijd is 38 jaar. Het personeel bestaat uit auditors, die de kerntaken uitvoeren en ondersteunend personeel. Drie personen zijn op contract basis in dienst bij de Kamer. Twee zijn speciaal belast met archief werkzaamheden en één is als externe deskundige aangetrokken om het beleid ten aanzien van humanresources in kader te brengen. In bijlage 2 zijn de namen van personeelsleden en de datum van indiensttreding vermeld. De huidige personeelsbezetting is weergegeven in tabel 2.1

**Tabel 2.1: Personeelsbezetting over het dienstjaar 2015**

Functie	per 31 december 2015
Auditors	19
Ondersteunend personeel	15
Tijdelijk personeel	3
Totaal	37

Bron: Rekenkamer van Suriname

In het dienstjaar 2015 lag de focus van de Kamer wederom op het institutioneel versterken van haar organisatie en de uitvoering van haar taak ten dienste van de Surinaamse samenleving.

## 2.3 Opleiding en training

De auditors en de ondersteunende medewerkers zijn goed opgeleid. De auditors zijn op juridisch, economisch, academisch of hbo-niveau opgeleid. Het beleid van opleiding en training binnen de Kamer steunt op het uitgangspunt dat een zekere kwalificatie noodzakelijk is om de auditors in staat te stellen de aan hen toegewezen taken naar behoren te kunnen vervullen. Opleiding en training hebben tot doel dat de auditors hun competenties vergroten om de doel- en taakstelling waar de Kamer en alle auditors voor staan, te optimaliseren.

Aangezien de kwalificaties, in het bijzonder voor de auditors, steeds verbeterd moeten worden, is het van belang dat zij zich zowel theoretisch als praktisch verder dienen te scholen. Daarmee komt in zicht het beleid tot het versterken van specifieke competenties.

De werkzaamheden die de Kamer uitvoert, vereisen een hoge mate van deskundigheid op verscheidene gebieden, die continu actueel moet worden gehouden. Kennisgebieden die de Kamer moet blijven actualiseren, betreffen onderzoeksmethodieken, risk based auditing, administratieve systemen, organisatiekunde, bestuurskunde, verschillende rechtsgebieden - in het bijzonder ambtenarenrecht, maar daarnaast ook staats-, bestuurs- en fiscaalrecht - en comptabele systemen. Ook kennismanagement is van belang, zoals participatie in netwerken, contracteren van deskundigheid en vastlegging van kennis in standaarden en handboeken.

De auditors hebben in de afgelopen jaren diverse trainingen gevolgd voor het effectief en efficiënter uitvoeren van reguliere werkzaamheden. Hieronder worden enkele trainingen belicht.

- Risked Based Audit-trainingen. Er zijn meerdere trainingen door de auditors gevolgd om kennis op te doen op het gebied van risk based audits, die een onderdeel vormen van financial audits.
- In mei 2015 hebben twee (2) auditors, de heer drs. O. Walker, MPA, en mevrouw C. Sordam, BEc, de Uitgebreide Vakopleiding Overheidsfinanciën (UVOF) afgerond. Het doel van deze opleiding is om de cursisten meer inzicht te geven in de fasen van het begrotingsproces, met name de voorbereiding, uitvoering, controle en verantwoording. Inmiddels heeft een 7-tal auditors van de Kamer de UVOF-opleiding met succes afgerond.
- Het ministerie van Binnenlandse Zaken (afdeling Nationaal Archief Suriname) is in maart 2011 in samenwerking met de Stichting Opleidingen en examens voor documentaire informatievoorziening en administratieve organisatie Nederland (SOD) gestart met de eerste DIV-1-opleiding in Suriname. De DIV-1-opleiding heeft als doel de archieffunctie binnen de overheid te verbeteren en is gericht op de documentaire informatievoorziening binnen de overheid. In 2014 - 2015 heeft mevrouw D. Uiterloo, hoofd van het secretariaat van de voorzitter, hieraan mogen deelnemen en succesvol afgerond.



- In oktober 2015 zijn de voorzitter en 16 medewerkers van de Kamer gestart met een cursus Portugees voor ambtenaren in overheidsdienst in samenwerking met de Braziliaanse ambassade en het Cultureel Centrum Brazilië – Suriname. Enkele medewerkers zijn vroegtijdig gestopt met de opleiding. In maart 2016 wordt de cursus afgerond na het afleggen van examens.

### 3 Financiële administratie van de staat

In dit hoofdstuk wordt een uiteenzetting gegeven over de financiële administratie van de staat. Het ministerie van Financiën is belast met het beheer van deze administratie. Er wordt een uiteenzetting gegeven van de staatsbegroting van 2015, de uitbetaalde salarissen, de stand van de staatschuld, de uitbetaalde subsidies en bijdragen en ontvangsten van de staat.

#### 3.1 Staatsbegroting 2015

De begroting voor het dienstjaar 2015 werd op 1 april 2015 goedgekeurd door De Nationale Assemblée (DNA) en bij Staatsbesluit (S.B. 2015 no. 109, 114 tot en met 129) afgekondigd op 8 juli 2015. Op 11 december 2015 werd bij wet de goedgekeurde begroting gewijzigd middels het aannemen van een suppletoire begroting bij staatsbesluit. De ideale situatie is dat de begroting reeds voor de aanvang van het betreffend dienstjaar wordt goedgekeurd door DNA, bekrachtigd wordt door de President en wordt afgekondigd in het Staatsblad door de minister van Binnenlandse Zaken, hetgeen een beter inzicht kan verschaffen in het voorgenomen regeringsbeleid. Indien dit niet het geval is, zal bij de start van het nieuwe dienstjaar de begroting van het voorgaand dienstjaar worden aangesproken. De Kamer is van mening dat de begrotingen tijdig goedgekeurd dienen te worden, zodat het budgetrecht en de functies van de overheidsbegroting goed tot hun recht kunnen komen. De begroting van 2015 vertoont een tekort van SRD 1.011,3 miljoen, hetgeen neerkomt op 5,88% van het BBP. Tabel 3.1 geeft de ontwikkeling van het begrotingstekort aan.

**Tabel 3.1: Ontwikkeling begrotingstekort**

De ontwikkeling van het begrotingstekort (x SRD 1 mln.)		
Omschrijving	Begroting	Suppletoire Begroting*
	2014	2015
<b>UITGAVEN</b>		
Apparaatsuitgaven	2.217,4	2.101,5
Beleidsprogramma (financiering met eigen middelen, schenking en lening)	5.036,9	4.152,4
Totale uitgaven	7.254,3	6.253,9
<b>ONTVANGSTEN</b>		
Belastingen	3.839,2	2.866,8
Niet-belastingontvangsten	1.013,3	672,7
Donormiddelen/leningen	1.360,8	1.702,7
Totale ontvangsten	6.213,3	5.242,2
<b>TOTALE BEGROTING</b>		
Ontvangsten	6.213,3	5.242,2
Uitgaven	7.254,3	6.253,9

De ontwikkeling van het begrotingstekort (x SRD 1 mln.)		
Omschrijving	Begroting	Suppletoire Begroting*
	2014	2015
Saldo totale begroting (tekort)	-1.041,0	-1.011,3
BBP**	17.486,2	17.194,1
<b>Tekort in % van het BBP</b>	<b>5,95%</b>	<b>5,88%</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

\* :voorlopige cijfers

\*\*:BBP van respectievelijk 2013 en 2014 gehaald uit jaarverslagen van het Bureau van de Staatsschuld

De totaal geraamde uitgaven over het dienstjaar 2015 bedragen SRD 6.253,9 miljoen. Tabel 3.2 is een weergave van de totaal geraamde uitgaven opgesplitst in apparaatskosten en beleidsprogramma's per ministerie/directoraat voor het dienstjaar 2015. Ook zijn de bedragen betreffende verevend en voldaan per ministerie/directoraat in absolute en relatieve voorlopige cijfers opgenomen in de tabel.

Onder het begrip verevend wordt verstaan een verplichting die wordt aangegaan gevolgd door een levering of prestatie. Hiermede heeft de overheid een vordering/schuld tegen zich te verwerken. Bij het begrip voldaan gaat het om de daadwerkelijk betaalde facturen oftewel betalingen door de overheid.

In tabel 3.2 zijn de totaal geraamde uitgaven verwerkt aan de hand van de Suppletoire Begroting 2015 en de verevende en voldane bedragen volgens de CBB – rapportages over het dienstjaar 2015.

**Tabel 3.2: De totaal geraamde uitgaven opgesplitst in apparaatskosten en beleidsprogramma's per ministerie/directoraat voor het dienstjaar 2015**

Ministeries/directoraten	Apparaatskosten	Beleidsprogramma's	Totaal geraamde uitgaven	Totaal verevend x		Totaal voldaan x	
					Verevend t.o.v. Raming		Voldaan t.o.v. Verevend
	I	II	I+II	Abs	Rel	Abs	Rel
<b>BIZA:</b> Algemene Zaken	144.855	200.946	345.801	* 162.043	47%	* 73.959	46%
<b>BIZA:</b> Binnenlandse Zaken	75.675	170.178	245.853	186.153	76%	156.322	84%
Justitie en Politie	377.615	13.473	391.088	331.477	85%	285.903	86%
Natuurlijke Hulpbronnen	57.241	224.850	282.091	144.379	51%	108.841	75%
Regionale Ontwikkeling	137.000	46.650	183.650	150.746	82%	-	0%
Transport, Communicatie en Toerisme	35.778	58.684	94.462	86.421	91%	44.907	52%
<b>OW:</b> Bouwkundige Werken en Ruimtelijke Ordening	16.027	125.774	141.801	49.158	35%	10.608	22%
<b>OW:</b> Civiel Technische Werken	55.500	163.959	219.459	123.880	56%	73.858	60%
<b>OW:</b> Openbaar Groen	40.566	8.315	48.881	37.973	78%	33.369	88%
Buitenlandse Zaken	72.000	2.495	74.495	71.989	97%	30.741	43%
<b>OWC:</b> Onderwijs	533.727	402.574	936.301	** 730.079	78%	** 668.281	92%
<b>OWC:</b> Cultuur	10.405	1.695	12.100	** 7.579	63%	** 6.508	86%

Ministeries/directoraten	Apparaatskosten	Beleidsprogramma's	Totaal geraamde uitgaven	Totaal verevend x		Totaal voldaan x	
					Verevend t.o.v. Raming		Voldaan t.o.v. Verevend
				I	II	I+II	Abs
Handel en Industrie	23.787	5.973	29.760	23.274	78%	21.921	94%
Defensie	201.171	7.706	208.877	180.119	86%	158.741	88%
Landbouw. Veeteelt en Visserij	52.301	94.350	146.651	130.005	89%	76.338	59%
Ruimtelijke Ordening. Grond- en Bosbeheer	24.175	17.598	41.773	31.736	76%	13.406	42%
<b>ARB: Arbeid</b>	22.452	3.850	26.302	22.424	85%	19.142	85%
<b>ARB: Milieu</b>	1.280	-	1.280	853	67%	776	91%
Volksgezondheid	27.551	182.240	209.791	161.652	77%	123.695	77%
Sport en Jeugdzaken	22.367	17.097	39.464	28.937	73%	22.476	78%
Sociale Zaken en Volkshuisvesting	103.950	728.482	832.432	667.809	80%	623.912	93%
<b>FIN: Belastingen</b>	39.642	9.600	49.242	45.976	93%	34.008	74%
<b>FIN: Financiën en Planning</b>	23.663	1.656.099	1.679.762	** 437.021	26%	** 38.945	9%
<b>FIN: Ontwikkelingsfinanciering</b>	2.788	9.813	12.601	10.095	80%	-	0%
<b>Totale uitgaven</b>	<b>2.101.516</b>	<b>4.152.401</b>	<b>6.253.917</b>	<b>3.821.778</b>	<b>61%</b>	<b>2.626.657</b>	<b>69%</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

x: Voorlopige Cijfers

\*: cijfers gehaald uit de CBB-rapportages tot en met juli 2015

\*\*: cijfers gehaald uit de CBB-rapportages tot en met november 2015

De Kamer moet nog van 4 directoraten te weten: Algemene Zaken, Onderwijs, Cultuur, Financiën en Planning informatie tot en met december 2015 ontvangen van CBB.

De ministeries met de hoogste apparaatskosten in het dienstjaar 2015 zijn respectievelijk het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (SRD 544,1 miljoen); Justitie en Politie (SRD 377,6 miljoen); Defensie (SRD 201,1 miljoen); Binnenlandse Zaken (SRD 220,5 miljoen) en Regionale Ontwikkeling (SRD 137 miljoen).

Bij de beleidsprogramma's hebben de volgende ministeries de hoogste uitgaven: het ministerie van Financiën (SRD 1.675,5 miljoen); Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SRD 728,4 miljoen); Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (SRD 404,3 miljoen); Binnenlandse Zaken (SRD 371,1 miljoen) gevolgd door Natuurlijke Hulpbronnen (SRD 224,8 miljoen).

Bij het ministerie van Regionale Ontwikkeling en het directoraat Ontwikkelingsfinanciering is gebleken dat voor het dienstjaar 2015 van het verevend bedrag er nog geen bedragen zijn voldaan. Uit de jaarrapportages 2015 van CBB is reeds aangegeven dat de ontbrekende cijfers in de kolom "Voldaan" nog ingevuld moeten worden door de betreffende ministeries. Dit moet alsnog plaatsvinden middels het toevoegen van hun betaalgegevens aan maandrapportages en deze opsturen naar CBB.

Van de totaal geraamde uitgaven (SRD 6.253,9 miljoen) is volgens de voorlopige cijfers van CBB 61,11% verevend (SRD 3.821,8 miljoen). Dit resulteert in het feit dat er over het dienstjaar 2015 tot nog toe een bedrag van SRD 2.432,1 miljoen oftewel 38,89% van de totaal geraamde uitgaven niet is besteed.

Ten aanzien van de daadwerkelijke betalingen (voldaan) is 68,73% van de vorderingen, SRD 2.626,7 miljoen betaald voor apparaatskosten en beleidsmaatregelen die door de overheid zijn getroffen in het dienstjaar 2015. Tevens moet nog 31,27% van de verplichtingen (SRD 1.195,1 miljoen) nog worden uitbetaald voor de geleverde prestatie.

### 3.2 Uitbetaalde salarissen in het dienstjaar 2015

Salarissen aan landsdienaren (ambtenaren en arbeidscontractanten) worden maandelijks door CEBUMA administratief verwerkt in verzamelstaten. In de praktijk blijkt echter dat salarissen ook buiten de verzamelstaat worden uitbetaald. In de tabellen 3.3 en 3.4 zijn de uitbetaalde bedragen weergegeven.

**Tabel 3.3: Uitbetaalde salarissen over het dienstjaar 2015 volgens de ontvangen verzamelstaten**

Departement	Bedrag in SRD
ARB	413.844,60
BIZA	3.570.196,86
BUZA	317.919,57
DEF	4.595.745,97
FIN	1.437.088,45
HI	551.250,82
JP	8.096.581,09
LVV	1.080.957,86
NH	544.217,91
OWC	17.176.520,86
OW	2.173.953,84
SJ	426.237,83
RO	3.295.575,79
ROGB	541.456,86
SOZAVO	2.158.665,79
TCT	817.437,54
VG	588.189,70
<b>Totaal</b>	<b>47.785.841,34</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

In 2015 is het grootste bedrag aan salarissen SRD 17,18 miljoen besteed door het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, wat 35,95% is van het totaal. Hierna volgen de ministeries van Justitie en Politie (16,94%), Defensie (9,62%) en Binnenlandse Zaken (7,47%).

In de volgende tabel wordt het verloop van het personeelsbestand van het aantal landsdienaren per ministerie per maand over het dienstjaar 2015 weergegeven.

**Tabel 3.4: Verloop van het personeelsbestand per ministerie per maand over het dienstjaar 2015**

Ministerie	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
ARB	347	344	376	386	409	420	408	408	407	411	406	401
BIZA	2.352	2.400	2.482	2.498	2.542	2.747	2.880	2.852	2.882	2.809	2.928	2.925
BUZA	216	220	219	218	220	221	224	224	224	232	236	242
DEF	4.239	4.236	4.227	4.213	4.200	4.185	4.182	4.380	4.377	4.364	4.355	4.331
FIN	1.216	1.217	1.252	1.249	1.255	1.251	1.243	1.247	1.242	1.236	1.231	1.230
HI	405	437	517	727	767	765	765	765	764	761	742	641
JP	5.053	5.036	5.235	5.213	5.198	5.232	5.204	5.182	5.168	5.169	5.158	5.118
LVV	1.115	1.139	1.140	1.593	1.454	1.459	1.432	1.436	1.421	1.416	1.413	1.404
NH	614	642	642	702	730	753	744	741	738	734	727	728
OWC	16.863	17.033	17.094	17.231	17.285	17.500	17.703	17.720	17.708	17.118	17.280	17.783
OW	2.839	2.846	3.071	3.322	3.164	3.158	3.138	3.129	3.104	3.088	3.109	3.057
SJ	298	298	346	533	554	539	545	537	540	544	547	552
RO	4.679	5.284	5.438	5.648	5.800	5.718	5.764	5.547	5.851	5.814	5.795	5.800
ROGB	522	521	522	552	556	561	559	559	559	556	558	547
SOZAVO	2.269	2.645	2.751	2.733	2.724	2.745	2.708	2.700	2.690	2.678	2.670	2.668
TCT	750	844	972	1114	1120	1117	1110	1108	1106	1059	1059	1057
VG	535	529	536	544	532	528	527	527	529	515	512	514

Bron: CEBUMA overzichten

De groei van het personeelsbestand bij het Ministerie van Sport en Jeugdzaken is het hoogst gedurende het dienstjaar 2015. Er is een toename met 85,23%. De overige ministeries met een hoge groei zijn Handel en Industrie (58,27%) en Transport, Communicatie en Toerisme met 40,93%.

Enkele ministeries hebben in het dienstjaar salarissen en emolumenten buiten de verzamelstaat uitbetaald. Deze worden in tabel 3.5 weergegeven.

**Tabel 3.5: Uitbetaalde salarissen en emolumenten buiten de verzamelstaat over het dienstjaar 2015**

Ministerie/directoraat	Bedrag in SRD
Binnenlandse Zaken	75.972,50
- Algemene Zaken	1.006.726,00
Buitenlandse Zaken	213.000,00
Defensie	281.450,00
Financiën	8.103,51
- Belastingen	8.695,75
Handel en Industrie	14.437,80
Landbouw, Veeteelt en Visserij	1.052,00
Natuurlijke Hulpbronnen	32.235,00
Openbare Werken (CTW)	2.927,09
<b>Totaal</b>	<b>1.644.599,65</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Het directoraat Algemene Zaken heeft het grootste bedrag (61,21%) uitbetaald aan salarissen buiten de verzamelstaat, gevolgd door de ministeries van Defensie (17,11%) en Buitenlandse Zaken (12,95%). Betalingen buiten de verzamelstaat geschieden voornamelijk aan aangetrokken consultants casu quo deskundigen. Het verloop van de aangetrokken personen die buiten de verzamelstaat zijn uitbetaald van de desbetreffende ministeries wordt in de volgende tabel weergegeven.

**Tabel 3.6: Verloop van personen per ministerie die buiten de verzamelstaat zijn uitbetaald**

Ministerie/ directoraat	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
	Binnenlandse Zaken	5	1	3						3		1
Directoraat Algemene Zaken	5		2		3	1						2
Buitenlandse Zaken	2		1	2		1				2		
Defensie	6	7	7	8	2	7	5	5	5	5	6	
Financiën												1
Directoraat Belastingen	1											
Handel en Industrie								1				5
Landbouw, Veeteelt en Visserij	1											
Natuurlijke Hulpbronnen	10											
Openbare Werken Directoraat CTW							2					

Bron: CEBUMA overzichten

### 3.3 Staatsschuld

#### Geregistreeerde leningen

De documenten die ten bewijze van een geldelijke schuldverplichting of van een waarborgverplichting ten laste van de staat zijn opgemaakt, worden door de administrateur-generaal ter registratie aangeboden aan de Kamer. Dit in gevolge de wet op de Staatsschuld van 19 maart 2002 houdende bepalingen inzake het vestigen, het delgen en het beheer van schuldverplichtingen ten laste van de Staat (artikel 6, Registratie van documenten lid 1).

In het dienstjaar 2015 is door het Bureau voor de Staatsschuld aan de Kamer 128 schatkistpromessen, 12 financieringsovereenkomsten (contracten) en 1 promissory note ter registratie aangeboden.

Alle schatkistpromessen, financieringsovereenkomsten (contracten) en promissory note, die door het Bureau voor de Staatsschuld aan de Kamer zijn aangeboden, zijn conform artikel 35 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname, regelende de instelling van de Rekenkamer van Suriname, geregistreerd. In bijlage 3 zijn de geregistreeerde schatkistpromessen, geregistreeerde financieringsovereenkomsten (contracten) en promissory note weergegeven.

De leningen vanaf juni 2008 tot en met maart 2011 zijn alsnog door de gewezen voorzitter van de Kamer, de heer drs. Ulrich E. Aron, geregistreerd (zie bijlage 4). Dit op grond van de Wet Vaststelling van de Rechtmatigheid van de Rekenkamer van Suriname van 3 oktober 2013, S.B. 2013 no. 171, en de rechtspositie van de voorzitter van de Rekenkamer van Suriname voor de periode 1 juni 2008 tot en met 30 maart 2011. Volgens artikel 1 lid 1a van deze wet wordt de Kamer geacht in de periode 1 juni 2008 tot en met 30 maart 2011, in afwijking van het bepaalde in de Wet Rekenkamer Suriname, onder voorzitterschap te zijn geweest van de heer drs. Ulrich E. Aron.

#### Binnenlandse en buitenlandse staatsschuld in 2015

De binnenlandse en buitenlandse staatsschuld bedroeg per 31 december 2015 respectievelijk SRD 3.849,8 miljoen en SRD 4.902,1 miljoen (USD 1.213,4 miljoen). In tabel 3.7 is de binnenlandse en buitenlandse staatsschuld per maand over 2015 weergegeven.

**Tabel 3.7: Stand binnenlandse en buitenlandse staatsschuld over het dienstjaar 2015**

Maand	Binnenlandse staatsschuld 2015	Buitenlandse staatsschuld 2015	
	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. USD)
Januari	2.197,3	3.606,9	1.076,7
Februari	2.207,4	3.708,1	1.106,9
Maart	2.383,1	3.742,5	1.117,2
April	2.332,7	3.921,6	1.170,6
Mei	2.391,4	3.953,9	1.180,3



Maand	Binnenlandse staatsschuld 2015	Buitenlandse staatsschuld 2015	
	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. USD)
Juni	2.459,7	3.956,6	1.181,1
Juli	2.632,5	3.952,6	1.179,9
Augustus	2.692,5	3.932,2	1.173,8
September	3.679,2	3.944,9	1.177,6
Oktober	3.665,2	3.877,7	1.157,5
November	3.700,5	4.643,8	1.149,5
December	3.849,8	4.902,1	1.213,4

Bron: Bureau van de Staatsschuld update 03/02/2016 (www.sdmo.org)

Bij de berekening van de buitenlandse schuld in SRD wordt op de website de koers van de Centrale Bank van Suriname die op dat moment geldt, gehanteerd. Door het Bureau van de Staatsschuld is aangegeven dat de wisselkoers voor de US dollar van januari tot en met oktober 2015 was gesteld op 1US \$ = 3,35 SRD. In de maanden november en december van 2015 was de dollarkoers gesteld op 1 US \$ = 4,04 SRD.

### 3.4 Subsidie en bijdragen

Subsidies en bijdragen zijn financiële middelen van de staat die voorwaardelijk beschikbaar worden gesteld aan derden om bepaalde activiteiten uit te voeren en/of bepaalde voorzieningsniveaus te bereiken of te behouden. De overheid bepaalt vanuit sociaaleconomisch oogpunt en ontwikkelingsstrategieën en doelen, welke activiteiten te subsidiëren. Het toekennen van subsidies en bijdragen geschiedt aan zowel natuurlijke als rechtspersonen.

Financiële bijdragen worden door de overheid verstrekt aan onder andere landsbedrijven, sociale instellingen, culturele-, religieuze- en sportorganisaties die in het algemeen belang activiteiten ontplooiën. Het betreft vaak genoeg een eenmalige financiële steun.

Volgens de begrotingsclassificatiestructuur worden subsidies en bijdragen als onderdeel van de apparaatskosten opgenomen onder hoofdkostensoort 30. Tabel 3.8 geeft een beeld van de bedragen van hoofdkostensoort 30 die voor het dienstjaar 2015 per ministerie of directoraat zijn begroot, verevend en geraamd.

**Tabel 3.8: Subsidies en bijdragen verdeeld naar ministeries/directoraten over het dienstjaar 2015. Bedragen (x SRD 1000)**

Ministeries/directoraten	Geraamd	*Verevend	*Voldaan
Binnenlandse Zaken: Directoraat Algemene Zaken	2.932,00	526,00	36,00
Defensie	100,00	0	0
Financiën	181,00	181,00	0
Handel en Industrie	8,00	1,00	2,00
Justitie en Politie	500,00	738,00	17,00
Landbouw, Veeteelt en Visserij	55,00	55,00	0
Natuurlijke Hulpbronnen	19.327,00	15.275,00	9.045,00
Onderwijs Wetenschap en Cultuur: Directoraat Cultuur	250,00	46,00	7,00
Onderwijs Wetenschap en Cultuur: Directoraat Onderwijs	230,00	103,00	100,00
Regionale Ontwikkeling	120,00	23,00	0
Sport- en Jeugdzaken	1.382,00	669,00	4,00
<b>Totaal</b>	<b>25.085,00</b>	<b>17.617,00</b>	<b>9.211,00</b>

Bron: Centrale Begrotings Boekhouding

\* De kolommen verevend en voldaan betreffen voorlopige cijfers

In tabel 3.8 valt op dat van het totale geraamde bedrag 70,23% (SRD 17.617 miljoen) is verevend. Van dit verevend bedrag is SRD 9.211 miljoen daadwerkelijk voldaan. De ministeries van Arbeid; Buitenlandse Zaken; Openbare Werken; Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer; Transport, Communicatie en Toerisme; Sociale Zaken en Volkshuisvesting en Volksgezondheid hebben op hun begrotingen geen middelen bij kostensoort 30 (subsidies en bijdragen). Enkele van deze ministeries hebben in het dienstjaar 2015 wel subsidie uitgekeerd, echter zijn deze middelen begroot als beleidsmaatregelen.

De Kamer heeft bij het analyseren van de subsidies en bijdragen geconstateerd dat naast kostensoort 30 er bij verschillende ministeries meerdere posten voorkomen die gerelateerd zijn aan subsidies en bijdragen. Deze posten zijn als beleidsmaatregel opgenomen in de verschillende begrotingen.

De Financiële Nota van 2015 maakt ook melding hiervan. In voornoemde nota is een geraamd bedrag van SRD 25,3 miljoen vermeld voor subsidies en bijdragen. Echter is zoals te zien in tabel 3.8 de som van de geraamde bedragen van kostensoort 30 van alle ministeries/directoraten totaal SRD 25,085 miljoen.

Bij nader onderzoek op het ministerie van Financiën is gebleken dat het begrote bedrag aan subsidies en bijdragen niet alleen is opgebouwd uit de bedragen van kostensoort 30, maar ook uit beleidsmaatregelen van ministeries. Deze subsidies en bijdragen kunnen verder onderscheiden worden in onder andere: subsidies aan parastatalen, subsidies aan particuliere ondernemingen, bijdragen aan

niet-commerciële instellingen, Algemene Kinderbijslag (AKB) en Algemene Ouderdomsvoorziening (AOV).

### 3.5 Ontvangsten staat

De ontvangsten van de staat bestaan uit belastingmiddelen, niet-belastingmiddelen en schenkingen c.q. donormiddelen/leningen. Voor het dienstjaar 2015 werden de totale belastingontvangsten volgens de goedgekeurde begroting geraamd op SRD 3.734,3 miljoen (directe belastingen SRD 1.814,5 en indirecte belastingen SRD 1.919,8). Volgens de suppletoire begroting bedroegen deze ontvangsten SRD 2.866,8 (directe belastingen SRD 1.247,8 en indirecte belastingen SRD 1.619). De ontvangsten uit de niet-belastingmiddelen zijn conform de goedgekeurde begroting geraamd op SRD 1.658,5 miljoen. Volgens de suppletoire begroting bedraagt dit 672,7 miljoen. De donormiddelen/leningen zijn volgens de goedgekeurde begroting geraamd op SRD 2.189,6 miljoen. Volgens de suppletoire begroting bedraagt dit SRD 920,4 miljoen. In tabel 3.9 wordt een overzicht gegeven van de begrote en gerealiseerde (lopende) ontvangsten van het dienstjaar 2015.

**Tabel 3.9: Overzicht begrote en gerealiseerde lopende ontvangsten**

Ontvangsten	2015	2015	2015	2015
	Goedgekeurde Begroting	Suppletoire Begroting	Realisatie <sup>1</sup>	%
Directe belastingen	1.814,5	1.247,8	1.107,5	88,76
Indirecte belastingen	1.919,8	1.619,0	1.598,2	98,71
Totaal belastingen (1)	3.734,3	2.866,8	2.705,7	94,38
Niet-belastingontvangsten (NBO) (2)	1.658,5	672,7	242,6	36,06
Belastingen + NBO	5.392,8	3.539,6	2.948,3	83,29
Donormiddelen/leningen(3)	2.189,6	920,4	0,03	
<b>Lopende ontvangsten (1+2+3)</b>	<b>7.582,4</b>	<b>4.459,9</b>	<b>2.948,3</b>	<b>66,11</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

1): Voorlopige cijfers CBB

Uit het overzicht blijkt dat met betrekking tot de ontvangsten de suppletoire begroting naar beneden is bijgesteld ten opzichte van de goedgekeurde begroting 2015. De voorlopige cijfers laten zien dat in totaal ongeveer SRD 2.948,3 miljoen (66,11%) van de geraamde ontvangsten zijn gerealiseerd. Van de directe belastingen is ongeveer SRD 1.107,5 miljoen (88,76%) ontvangen en van de indirecte belastingen circa SRD 1.598,2 miljoen (98,71%). Verder is van de niet-belastingontvangsten (NBO) SRD 242,6 miljoen (36,06%) gerealiseerd. Overigens blijkt uit deze cijfers dat er nauwelijks wat is gerealiseerd met betrekking tot de donormiddelen en leningen ofschoon er diverse leningsovereenkomsten zijn gesloten.

Dit overzicht is samengesteld op basis van informatie verkregen uit de Financiële Nota 2016 (ten aanzien van de begrotingen) en van de afdeling Centrale Begrotingsboekhouding (CBB) van het ministerie van Financiën (ten aanzien van de realisatiecijfers).

In tabel 3.10 is een breakdown gegeven van de bestanddelen van zowel de directe als de indirecte belastingen en hun bijdrage tot het geheel. Deze tabel is samengesteld op basis van informatie verkregen van de afdeling CBB van het Ministerie van Financiën.

**Tabel 3.10: Belastingontvangsten (bedragen x SRD 1000)**

<b>Directe Belastingen</b>	<b>Geraamd (Suppletoire)</b>	<b>Ontvangen <sup>2</sup></b>	<b>Percentage (%)</b>
Inkomstenbelasting (incl. Loonbelasting)	1.057.500	969.321	91,66
Vermogensbelasting	40.000	3.791	9,48
Huurwaardebelasting	6.000	5.675	94,58
Loterijbelasting	3.277	2.895	88,34
Dividendbelasting	110.000	97.457	88,60
Casinobelasting	31.000	28.334	91,40
<b>Subtotaal Directe belastingen</b>	<b>1.247.777</b>	<b>1.107.473</b>	<b>88,76</b>
<b>Indirecte Belastingen</b>	<b>Geraamd (Suppletoire)</b>	<b>Ontvangen <sup>2</sup></b>	<b>Percentage (%)</b>
Invoerrechten	345.000	356.520	103,34
Statistiekrechten	53.700	25.171	46,87
Omzetbelasting	420.000	447.820	106,62
Uitvoerrecht op hout	14.300	15.857	110,89
Accijns op alcoholvrije dranken	32.000	24.646	77,01
Accijns op gedistilleerd	26.500	23.392	88,27
Accijns op bier	30.000	29.920	99,73
Accijns op rooktabak en sigaretten	87.500	93.102	106,40
Verbruiksbelasting motorbrandstoffen	605.000	577.340	95,43
Belasting op publieke gemakkelijkheden	5.000	4.413	88,26
<b>Subtotaal Indirecte belastingen</b>	<b>1.619.000</b>	<b>1.598.181</b>	<b>98,71</b>
<b>Totaal Belastingmiddelen</b>	<b>2.866.877</b>	<b>2.705.654</b>	<b>94,38</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

<sup>2)</sup> Betreft voorlopige cijfers van de CBB

## 4 Rechtmatigheidsonderzoek

In dit deel van het verslag wordt het resultaat beschreven van het rechtmatigheidsonderzoek uitgevoerd door de Kamer in het dienstjaar 2015. Het rechtmatigheidsonderzoek houdt in dat de beschikkingen die worden opgestuurd naar de Kamer, worden getoetst op basis van de toepasselijke wet- en regelgeving. De beschikkingen zijn verdeeld in auditobjecten waarvan de mate van controle is bepaald aan de hand van het aantal tekortkomingen dat in de afgelopen jaren is geconstateerd.

### 4.1 Personele aspecten

#### 4.1.1 Aanstellingen

Een aanstelling is 'een beschikking van het bevoegd gezag, waardoor een persoon, anders dan met toepassing van het burgerlijk recht, in dienst van het Land wordt genomen, of waarbij een tijdelijk dienstverband in een vast dienstverband wordt omgezet' (artikel 1 PW (S.B. 1985 no. 41)). Bij een aanstelling in tijdelijke dienst is meestal het eerste jaar op proef (artikel 14 lid 3 PW). Indien het een aanstelling op proef betreft, wordt dit vermeld in het aanstellingsbesluit. Een landsdienaar kan afhankelijk van het beleid van het bevoegd gezag nog drie jaren dienen in tijdelijke dienst. Een aanstelling in vaste dienst is vaak genoeg de volgende stap na een aanstelling in tijdelijke dienst (artikel 13 PW). Bij de controle van een aanstelling wordt gelet op het volgende:

- De leeftijd van achttien jaar is bereikt. Als de persoon de leeftijd van vijftig jaar al bereikt heeft, moet hij/zij een arbeidsovereenkomst aangaan met de staat.
- Er is een geneeskundig onderzoek geweest en de Geneeskundige Commissie heeft een goedkeurende verklaring afgegeven.
- De belanghebbende voldoet aan de wettelijke eisen van benoembaarheid in de te vervullen functie.
- De persoonlijke belangen en verkregen rechten van betrokkenen mogen niet worden geschaadt.

Tabel 4.1 geeft een overzicht van het aantal getoetste aanstellingen met geconstateerde tekortkomingen.

**Tabel 4.1: Overzicht aantal getoetste aanstellingen en geconstateerde tekortkomingen over het dienstjaar 2015**

Ministeries	Aantal getoetste aanstellingen	Geen geboortedatum	Geen geneeskundige verklaring	Geen reden voor een aanstelling in tijdelijke dienst
ARB	90			
BIZA	1.092	4	995	759
BUZA	19	1		
DEF	62			
FIN	48			

Ministeries	Aantal getoetste aanstellingen	Geen geboortedatum	Geen geneeskundige verklaring	Geen reden voor een aanstelling in tijdelijke dienst
HI	252			
JP	528	131		
LVV	280	1		
NH	116		34	
OWC	221	20	52	67
OW	52			
RO	1.052	1	349	
ROGB	62		61	
SJ	293	2		
SOZAVO	475			
TCT	34			
VG	146	11	34	
<b>Totaal</b>	<b>4.822</b>	<b>171</b>	<b>1.525</b>	<b>826</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Na controle van de bovenvermelde beschikkingen blijkt dat de meest voorkomende tekortkomingen de volgende zijn:

- het niet vermelden van de geboortedatum;
- geen reden voor een aanstelling in tijdelijke dienst;
- het ontbreken van de vermelding/verwijzing van een geneeskundige verklaring in de beschikking.

In het dienstjaar 2015 zijn 4.395 beschikkingen ontvangen waarin aan 4.822 ambtenaren een aanstelling is verleend. Er zijn verzamelbeschikkingen ontvangen, waarbij meerdere personen middels één beschikking zijn aangesteld. Van de 4.822 gecontroleerde aanstellingen bevat 52,30% tekortkomingen. In tabel 4.2 worden de aanstellingen naar soort kader per ministerie aangegeven.

**Tabel 4.2: Aantal aanstellingen naar soort kader per ministerie over het dienstjaar 2015**

Ministeries	Aantal landsdienaren	LK	MK	HK	Onbekend
ARB	90	67	21	2	
BIZA	1.092	523	538	31	
BUZA	19	3	10	6	
DEF	62	5	57		
FIN	48	3	40	5	
HI	252	223	15	1	13
JP	528	185	325	17	1
LVV	280	218	61	1	
NH	116	100	13	2	1
OWC	221	112	79	30	
OW	52	41	9	2	
RO	1.052	885	167		
ROGB	62	38	23	1	
SJ	293	192	89	12	

Ministeries	Aantal landsdienaren	LK	MK	HK	Onbekend
SOZAVO	475	360	108	7	
TCT	34	14	17	3	
VG	146	21	59	66	
Totaal	4.822	2.990	1.631	186	15

Bron: Rekenkamer van Suriname

Uit tabel 4.2 blijkt dat de ministeries Binnenlandse Zaken, Regionale Ontwikkeling, Justitie en Politie en Sociale Zaken en Volkshuisvesting het hoogste aantal aanstellingen hebben verleend met respectievelijk 22,65%, 21,82%, 10,95% en 9,85%.

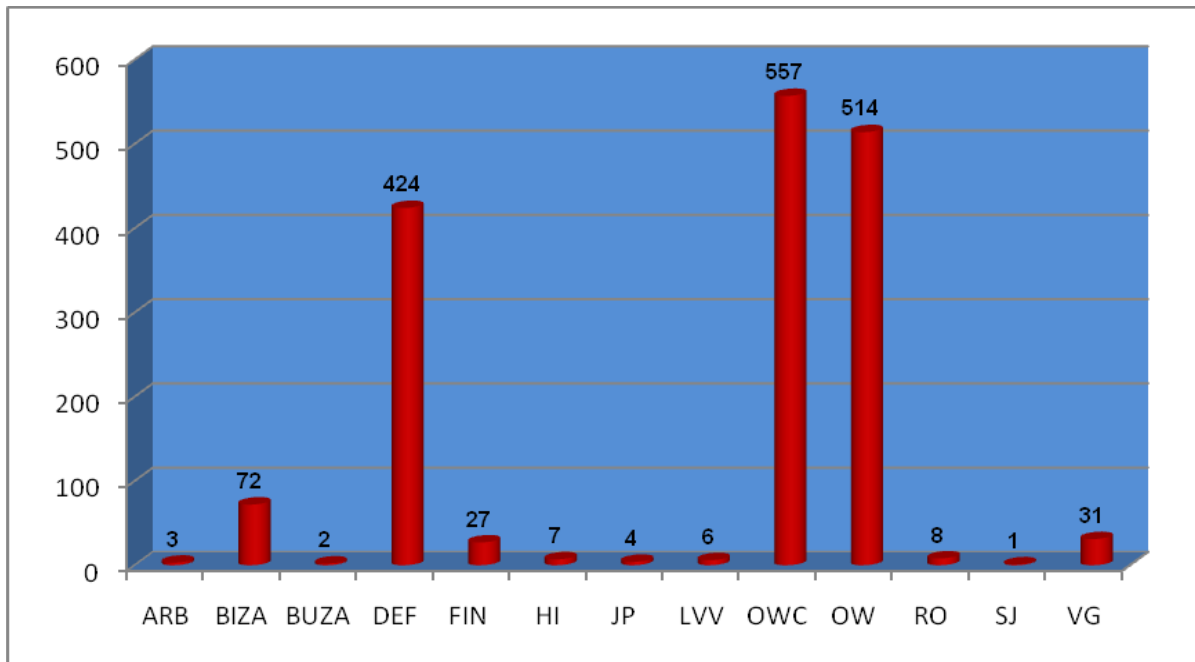
Van het aangetrokken personeel in overheidsdienst is 62,01% lager kader en 33,82% behoort tot middenkader. Het aantal aangestelden dat gerekend wordt tot hoger kader is 3,86%. In de kolom "onbekend" worden de beschikkingen geplaatst waarvan niet (duidelijk) is aangegeven in welke functie/schaal de landsdienaren zijn ingedeeld. Dit bedraagt 0,31%. Het meeste hoger kader personeel is aangetrokken door het ministerie van Volksgezondheid.

#### 4.1.2 Arbeidsovereenkomsten

Naast het verlenen van aanstellingen gaat de staat Suriname jaarlijks ook arbeidsovereenkomsten aan met personen voor werkzaamheden die deel uitmaken van de taken van de departementen van algemeen bestuur. De contractanten worden voor een bepaalde periode aangetrokken en in een functieschaal geplaatst. Contractanten die belast worden met de dagelijkse werkzaamheden van de desbetreffende departementen, kunnen na afloop van hun overeenkomst in aanmerking komen voor een tijdelijke of vaste aanstelling bij de staat. Om werkzaamheden van aflopende aard, bijvoorbeeld projecten, uit te voeren kan de staat arbeidsovereenkomsten aangaan met vakdeskundigen. In dit geval worden de contractanten niet ingepast in het Functie Informatie Systeem van de Overheid (FISO), maar ontvangen maandelijks een honorarium. Uit laatstgenoemde overeenkomsten blijkt dus niet tot welk kader de contractant behoort. De aard der werkzaamheden van deze contractanten worden ook niet duidelijk vermeld in de overeenkomsten.

In 2015 zijn in totaal 1.431 arbeidsovereenkomsten ontvangen. Uit dit aantal zijn 1.232 overeenkomsten gesloten in 2015 en 173 in 2014. De resterende overeenkomsten zijn gesloten in voorgaande jaren. Middels één beschikking van het ministerie van Defensie zijn 424 landsdienaren in dienst getreden voor de duur van maximaal 3 jaren. Van de departementen Sociale Zaken en Volkshuisvesting; Transport, Communicatie en Toerisme en Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer zijn er voor 2015 geen arbeidsovereenkomsten ontvangen.

Figuur 4.1 is een weergave van het aantal overeenkomsten per departement, aangegaan in het dienstjaar 2015.



Bron: Rekenkamer van Suriname

**Figuur 4.1: Aantal overeenkomsten in het dienstjaar 2015**

Van de arbeidscontractanten behoort 58,95% tot lager kader, 32,05% tot middenkader en 5,86% tot hoger kader. Van 3,14% is niet bekend tot welk kader zij behoort. Na controle van de beschikkingen zijn er enkele onvolkomenheden geconstateerd. In 25,82% van de beschikkingen kon het geslacht van de contractant niet worden achterhaald, terwijl in 2,18% van de beschikkingen de leeftijd van de contractanten ontbrak. Opmerkelijk is dat 12,10% van de arbeidsovereenkomsten die zijn ontvangen in het dienstjaar 2015, betrekking hebben op overeenkomsten die in 2014 zijn aangegaan, maar achteraf zijn opgemaakt of opgestuurd naar de Kamer. Het ministerie van Financiën heeft het hoogste aantal betreffende 2014 dat achteraf is opgemaakt en/of opgestuurd, namelijk 53.

#### 4.1.3 Benoemingen

Artikel 1 lid 1 PW (S.B. 1985 no. 41) definieert een benoeming als volgt: 'plaatsing in een bepaalde functie bij 's Landsdienst, anders dan krachtens last tot waarneming als bedoeld in artikel 22 van de PW'. Een functie is het samenstel van werkzaamheden die de landsdienaar moet verrichten voor de taak die hem door het bevoegde gezag is opgelegd.

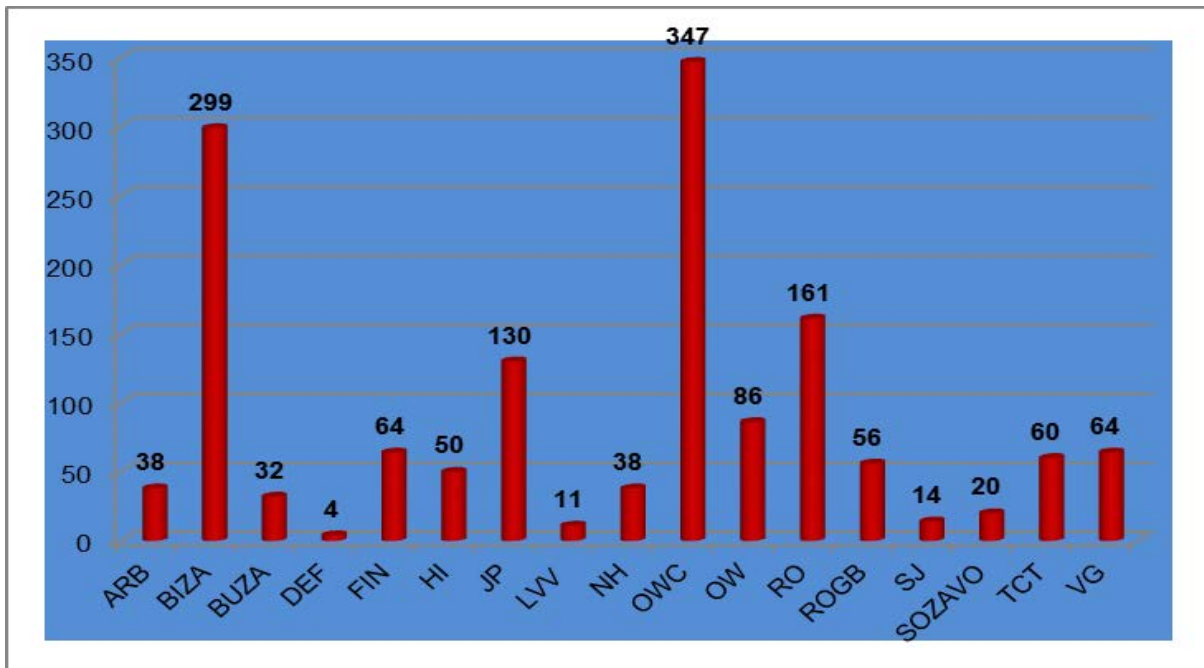
Bij de controle van een benoeming wordt gelet op de volgende punten, met name dat:

- de benoeming op basis van de voorgeschreven procedure tot stand is gekomen;
- rekening is gehouden met persoonlijke belangen van betrokkenen;
- het besluit de vereiste gegevens bevat;
- het een functie betreft die hoort bij het desbetreffende onderdeel van 's landsdienst;
- het een functie betreft waar de desbetreffende landsdienaar voor in aanmerking komt.



In het dienstjaar 2015 zijn 1.675 benoemingsbeschikkingen ontvangen, waarvan 1.474 beschikkingen van het dienstjaar 2015 en 201 beschikkingen van het dienstjaar 2014 zijn.

In figuur 4.2 wordt een overzicht gegeven van de ontvangen beschikkingen over het dienstjaar 2015.



.Bron: Rekenkamer van Suriname

**Figuur 4.2: Ontvangen beschikkingen dienstjaar 2015**

Uit de besluiten met betrekking tot benoemingen is het niet duidelijk of de landsdienaar beschikt over een opleiding die de verwachting rechtvaardigt dat hij de functie goed kan vervullen en/of voldoet aan de minimale benoembaarheidsvoorwaarden. Na controle van de beschikkingen zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd.

#### 4.1.4 Bevordering

Een bevordering is de toekenning van een rang of periodiek(en) binnen de functie waarin iemand zich reeds bevindt. Voor de controle van bevorderingen is informatie over de datum van indiensttreding en de laatst verkregen bevordering nodig. Ook het aantal schalen waarmee betrokkene is bevorderd en de rang of functie waarin betrokkene is geplaatst, zijn belangrijk. Verder moet het besluit tot bevordering duidelijk gemotiveerd worden. De overweging tot bevordering dient concreter verwoord te worden om het besluit te rechtvaardigen. Genoemde punten dienen in het besluit tot bevordering duidelijk opgenomen te worden, aangezien de informatie nodig is om de rechtmatigheid van de besluiten te toetsen en/of te beoordelen. Bevorderingen dienen te geschieden conform de regelgeving van het Functie Informatie Systeem Overheid (FISO) en de instructies van de minister van Binnenlandse Zaken.

In het dienstjaar van 2015 zijn er 519 beschikkingen betreffende bevorderingen ontvangen. Hiervan zijn 60 van het dienstjaar 2014 en 459 van het dienstjaar 2015. De beschikkingen die betrekking

hebben op Justitie en Politie zijn verzamelbeschikkingen, wat betekent dat er meerdere ambtenaren zijn bevorderd door middel van één beschikking.

In tabel 4.3 is een verdeling opgenomen van de bevorderingen per aantal schalen of periodiek(en) per ministerie in 2015.

**Tabel 4.3: Bevorderingen per aantal schalen/periodieken per ministerie over 2015**

Ministerie	Aantal schalen								Periodieken						Onbekend	TOTAAL	
	1	2	3	4	5	8	9	11	1	2	3	4	7	10			
JP	36		1													133	170
DEF	149	14	6	13	1	2	1	1									187
BIZA										4		3	1	1			9
OWC										6							6
RO										35							35
OW										1							1
ROGB											8	1					9
FIN										40	2						42
<b>Totaal</b>	<b>185</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>		<b>82</b>	<b>14</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>133</b>	<b>459</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Uit tabel 4.3 valt op te merken dat het hoogste aantal bevorderingen plaatsvond op het ministerie van Defensie (40,74%) gevolgd door de ministeries van Justitie en Politie (37,04%) en Financiën (9,15%).

In tabel 4.4 zijn de bevorderingen verdeeld naar type kader per ministerie over de periode januari tot en met december 2015.

**Tabel 4.4: Bevorderingen naar type kader per ministerie 2015**

Ministerie	Lager kader		Middenkader		Hoger kader	
	ABS	REL	ABS	REL	ABS	REL
JP			143	38,96%	27	61,36%
DEF			179	48,77%	8	18,18%
BIZA	2	4,17%	1	0,27%	6	13,64%
OWC			6	1,63%		
RO	32	66,67%	3	0,81%		
OW	1	2,08%				

Ministerie	Lager kader		Middenkader		Hoger kader	
	ABS	REL	ABS	REL	ABS	REL
ROGB	8	16,67%	1	0,27%		
FIN	5	10,42%	34	9,26%	3	6,82%
<b>Totaal</b>	<b>48</b>	<b>100%</b>	<b>367</b>	<b>100%</b>	<b>44</b>	<b>100%</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Uit de bevorderingen in tabel 4.4 blijkt dat het voor het grootste deel bevorderingen betreft van het middenkader 367 (79,96%). Hiervan is ruim 48,77% werkzaam bij het ministerie van Defensie en 38,96% bij het ministerie van Justitie en Politie. Het aantal bevorderden uit het lager kader bedraagt 48 (10,46%). Hiervan is 66,67% werkzaam bij het ministerie van Regionale Ontwikkeling. Slechts 9,58% van de bevorderden behoren tot hoger kader. Na controle van de beschikkingen zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd.

#### 4.1.5 Tuchtstraffen

Onder tuchtstraffen wordt verstaan het geheel van dwangmiddelen of strafmaatregelen geldende bij de overheid ter verzekering van een richtige plichtsvervulling of ter voorkoming van plichtsverzaking. De controle voor dit auditobject heeft tot doel de rechtmatigheid van tuchtstraffen te toetsen in relatie tot de PW. Er kunnen op basis van artikel 61 lid 1 van de PW (S.B. 1985 no. 41) tien typen van tuchtstraffen door het bevoegd gezag aan een landsdienaar worden opgelegd, te weten:

- betuiging van ontevredenheid;
- berisping;
- strafdienst bestaande uit de verplichting tot het verrichten van extra dienst op ten hoogste vijftien dagen, gedurende twee achtereenvolgende uren per dag;
- vermindering van vakantie, bestaande uit verlies van ten hoogste de helft van de aanspraak op vakantieverlof over een kalenderjaar;
- boete bestaande uit de verplichting tot het betalen van een bedrag ten hoogste gelijk aan de maandbezoldiging, dan wel het viervoud van de weekbezoldiging;
- stilstand van bezoldiging bestaande uit verlies van de aanspraak op bevordering krachtens artikel 24, vierde lid, en van die periodieke verhogingen voor een tijdvak van ten hoogste drie jaar;
- vermindering van salarisanciënniteit, bestaande uit verlies van een of meer toegekende periodieke verhogingen;
- schorsing voor een tijdvak van ten hoogste drie maanden;
- degradatie bestaande uit verlaging van rang;
- ontslag.

Er zijn enige op- en aanmerkingen met betrekking tot de beschikkingen ontvangen in het dienstjaar 2015 van de verscheidene ministeries. Na controle van deze beschikkingen is gebleken dat bij verscheidene ministeries in geval van plichtsverzuim het bevoegd gezag overgaat tot inhouding op

het salaris op basis van artikel 1614 b van het Surinaams Burgerlijk Wetboek. Ook is er sprake van het opleggen van een combinatie van schorsing, ingevolge artikel 61 van de PW en inhouding op het salaris, op basis van artikel 1614 b. Deze combinatie van maatregelen komt niet voor in de Personeelwet.

In artikel 61 lid 1 en artikel 62 PW wordt limitatief opgesomd welke maatregelen en welke combinatie van maatregelen getroffen mogen worden tegen landsdienaren in geval van plichtsverzuim. De inhouding op salaris komt niet voor in deze opsomming.

Bij schorsing van landsdienaren wordt de desbetreffende periode afgetrokken van de actieve diensttijd bij de berekening van de uitkering van gratificaties en pensioenen. De vermindering van de actieve diensttijd resulteert in een uitkering op een later tijdstip van de gratificatie bij ambtsjubilea en een lagere pensioenuitkering per maand bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Er vinden dus reeds inhoudingen plaats bij schorsing. De inhouding op salaris leidt dus ertoe dat de landsdienaar tweemaal wordt “gestraft” voor hetzelfde feit. De combinatie van schorsing en inhouding op het salaris is dus onrechtmatig, omdat de landsdienaar hierdoor wordt benadeeld. Inhouding op het salaris als gevolg van artikel 61 lid 1 PW is dus niet rechtmatig.

De ministeries met het hoogste aantal tuchtstraffen zijn: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, Openbare Werken en Justitie en Politie. Uit het onderzoek van de Kamer blijkt dat 124 beschikkingen van het ministerie van Openbare Werken de toets van rechtmatigheid niet hebben doorstaan.

De tuchtmaatregelen worden niet correct toegepast. Het Burgerlijk Wetboek artikel 1614 b wordt ten onrechte aangehaald. Het toepassen van genoemd artikel op basis van de resolutie van 14 maart 2003 no.1702/03 is niet juist, aangezien deze in strijd is met artikel 30 PW. De Kamer is van mening dat de PW niet vervangen kan worden door een resolutie omdat deze laatste van een lagere orde is.

Met het ministerie is reeds gecorrespondeerd en er is tevens een veldonderzoek verricht, waarbij met hoofden van de afdeling Personeelszaken is afgesproken dat deze onrechtmatigheid in het vervolg niet meer zal worden toegepast. Het veldonderzoek was in 2014, maar het blijkt dat de onjuiste toepassing van tuchtstraffen nog steeds wordt voortgezet in het dienstjaar 2015.

Tevens wordt in sommige gevallen van tuchtstraffen een combinatie van straffen (berisping en inhouding op het salaris, degradatie en schorsing) opgelegd. Deze combinaties van tuchtstraffen komen niet voor in de PW. Het bevoegd gezag dient zich strikt te houden aan de combinatie van tuchtstraffen genoemd in artikel 62 van de PW.

Voor 2015 zijn 745 beschikkingen gecontroleerd. De meest voorkomende tuchtstraffen op de ministeries zijn schorsing (63,89%) en inhouding op het salaris (12,89%). In tabel 4.5 is het aantal tuchtstraffen per ministerie vermeld.

Tabel 4.5: Tuchtstraffen 2015

Ministerie	Soort tuchtstraf											Totaal beschikkingen
	Berisping	Boete	Schorsing	Degradatie	Ontslag	Ontslag onder voorwaarde en boete	Ontslag onder voorwaarde en schorsing	Inhouding op het salaris	Intrekking verlofdagen	Betuiging van ontevredenheid	Stilstand van bezoldiging	
ARB								4				4
BIZA	2	1	2		3							8
DEF	3		24		3			2		2		34
FIN								2				2
HI					1							1
JP		2	87	9	12	3	1		2		3	119
LVV					1							1
NH			3									3
OW			14		7			85			39	145
OWC	6		330		7							343
RO	1		1		38			2				42
ROGB	1		5		5							11
SJ			1					5				6
SOZAVO			1					1				2
TCT			1									1
VG	9		8		5				1			23
Totaal	22	3	477	9	82	3	1	101	3	2	42	745

Bron: Rekenkamer van Suriname

Vermeldenswaard bij het Ministerie van Defensie is dat 2 beschikkingen opgemaakt zijn in geval van betuiging van ontevredenheid. Dit is echter onrechtmatig, aangezien aan een betuiging van ontevredenheid geen bekendheid wordt gegeven (artikel 61 lid 3 PW).

## 4.2 Financiële aspecten

### 4.2.1 Autorisaties

Een autorisatie is een machtiging die verleend wordt aan een departement om uitgaven te doen van bedragen vanaf SRD 4.000. Bij een autorisatie is het belangrijk dat wordt aangegeven met welk doel het departement de uitgaven wil doen. Verder moeten er middelen op de begroting van het departement aanwezig zijn om de uitgaven te kunnen financieren en is goedkeuring van de Raad van Ministers en de ORAG vereist. De ontvangen autorisaties worden getoetst op rechtmatigheid en juistheid conform de goedgekeurde begroting van het desbetreffende dienstjaar.

In het dienstjaar 2015 zijn er 699 beschikkingen ontvangen. Bij het analyseren van de ontvangen autorisaties, waarbij een selectie is gemaakt van geautoriseerde aanvragen van minimaal SRD 1 miljoen, zijn de volgende zaken bevonden:

- Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft het meeste aantal autorisaties in het dienstjaar 2015 voor het verzekeren van Surinaamse kinderen vanaf 0 tot en met 16 jaar en ouderen van 60 jaar en ouder voor medische zorg.
- Voor het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is er een bedrag beschikbaar gesteld voor de inkoop van energie uit de Brokopondo-overeenkomst over de periode januari tot en met mei 2015.
- Bij het ministerie van Onderwijs is een aanzienlijk deel van de autorisaties ter betaling van de “naschoolse opvang” (inzake de betaling aan keukenhouders, leveranciers en transporteurs).
- Bij het ministerie van Regionale Ontwikkeling is er een bedrag geautoriseerd voor de uitbetaling van salarissen aan “nieuw” personeel.
- Bij het ministerie van SOZAVO zijn de meeste autorisaties ter uitbetaling van on- en minvermogens, kinderbijslag, mensen met een beperking, sociaallyke huishoudens en het AOV-fonds.

Bovengenoemde autorisaties zijn terug te vinden in bijlage 5 (Autorisaties ontvangen in dienstjaar 2015). In tabel 4.6 wordt het totaal aantal ontvangen autorisaties per ministerie vermeld.

**Tabel 4.6: Totaal aantal autorisaties over het dienstjaar 2015**

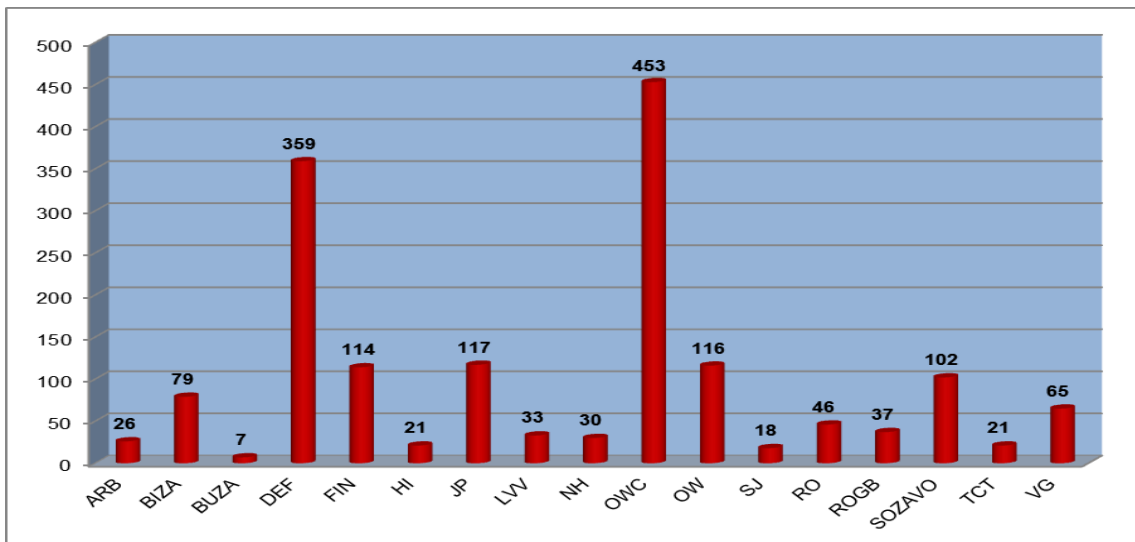
Ministeries	Aantal autorisaties
ARB	3
BIZA	43
BUZA	13
DEF	32
FIN	74
HI	14
JP	27
LVV	17
NH	17
OWC	50
OW	135
SJ	21
RO	55
ROGB	5
SOZAVO	118
TCT	7
VG	68
<b>Totaal</b>	<b>699</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

De meeste autorisaties zijn toegekend aan de ministeries van Openbare Werken (19,31%), vervolgens Sociale Zaken en Volkshuisvesting (16,88%) gevolgd door Financiën (10,59%). Bij het toetsen van de beschikkingen zijn er geen tekortkomingen geconstateerd.

#### 4.2.2 Gratificatie

Een gratificatie conform artikel 60 PW en het Gratificatiebesluit (S.B. 1990 no. 15) wordt uitgekeerd aan landsdienaren in actieve dienst die een ambtsjubileum van respectievelijk 25, 30, 35, 40 of 45 jaar hebben bereikt of aan landsdienaren die zich op bijzondere wijze door dienstijver of dienstprestaties hebben onderscheiden. In de afgelopen jaren is niet gebleken dat landsdienaren in aanmerking zijn gekomen voor een gratificatie als gevolg van bijzondere dienstijver of dienstprestatie. In het dienstjaar 2015 heeft de Kamer in totaal 1.874 gratificatiebeschikkingen gecontroleerd. Het aantal beschikkingen voor 2015 bedraagt 1.644. De overige 230 beschikkingen hadden betrekking op 2014. In figuur 4.3 wordt het aantal jubilarissen in 2015 per departement aangegeven.



Bron: Rekenkamer van Suriname

**Figuur 4.3: Aantal jubilarissen per departement dienstjaar 2015**

Het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur heeft in het dienstjaar 2015 de meeste jubilarissen met 453 gevolgd door Defensie met 359, Justitie en Politie met 117 en Openbare Werken met 116.

De geconstateerde tekortkomingen bij de toets op rechtmatigheid betreffen het volgende:

- De datum van indiensttreding van de landsdienaar is niet vermeld in het besluit (Gratificatiebesluit paragraaf I en II).
- De maandelijkse bezoldiging van de jubilaris is niet vermeld (Gratificatiebesluit paragraaf I).
- De geboortedatum van de jubilaris die met pensioen gaat en aan wie tevens een bijzondere gratificatie wordt toegekend, is niet vermeld (Gratificatiebesluit paragraaf II).

- De gratificatie is niet uitgekeerd in het jaar dat de landsdienaar jubileert, waardoor hij/zij is benadeeld.

De meest voorkomende tekortkoming is het niet vermelden van de datum van indiensttreding van de landsdienaar in het besluit. Dit bemoeilijkt de controle op de rechtmatigheid. Tabel 4.7 is een weergave van het aantal jubilarissen in 2015 per departement verdeeld naar dienstjaren.

**Tabel 4.7: Aantal jubilarissen in 2015 per departement verdeeld naar dienstjaren**

Ministeries	Ambtsjubileum				Totaal	In % van het totaal
	25 dienstjaren	30 dienstjaren	35 dienstjaren	40 dienstjaren		
ARB	6	9	9	2	26	1,58
BIZA	20	24	14	21	79	4,81
BUZA	3	1	1	2	7	0,43
DEF	122	133	82	22	359	21,84
FIN	20	36	47	11	114	6,93
HI	2	6	5	8	21	1,27
JP	18	52	31	16	117	7,11
LVV	9	11	7	6	33	2,00
NH	3	11	7	9	30	1,82
OWC	179	126	116	32	453	27,55
OW	28	35	19	34	116	7,06
SJ	6	11	0	1	18	1,09
RO	26	14	3	3	46	2,79
ROGB	5	12	10	10	37	2,25
SOZAVO	28	44	15	15	102	6,20
TCT	4	6	5	6	21	1,28
VG	28	11	23	3	65	3,96
<b>Totaal</b>	<b>507</b>	<b>542</b>	<b>394</b>	<b>201</b>	<b>1644</b>	<b>100</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Als er wordt gelet op het aantal jubilarissen verdeeld naar dienstjaren, kan geconcludeerd worden dat in 2015 de grootste groep jubilarissen de staat 30 jaren heeft gediend, en wel 542 ambtenaren (32,97%). Van dit aantal zijn de meeste jubilarissen afkomstig van het ministerie van Defensie, en wel 133. Het aantal jubilarissen met 25 dienstjaren is 507 (30,84%), terwijl de groep met 35 en 40 dienstjaren respectievelijk 394 (23,97%) en 201 (12,22%) bedraagt.

De ministeries hanteren bij het opstellen van een gratificatiebeschikking een standaardformaat vastgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierbij is geen rekening gehouden met het gratificatiebesluit, waardoor de gratificatiebeschikkingen tekortkomingen vertonen zoals het ontbreken van de datum van indiensttreding, de maandbezoldiging en de geboortedatum van de jubilaris.



#### 4.2.3 Subsidies en financiële bijdragen

Onder subsidie wordt verstaan een geldelijke ondersteuning van overheidswege aan (sociale) instellingen, staatsbedrijven en stichtingen. Sommige van deze instellingen worden volledig gesubsidieerd door de overheid, terwijl andere slechts een deel van hun begroting dekken met staatsmiddelen. Krachtens artikel 32 van de Wet Rekenkamer Suriname zijn de vorengenoemde instellingen binnen een vastgestelde termijn verplicht periodieke overzichten van hun geldelijke beheer en vermogens-toestand te verantwoorden aan de Kamer.

De Kamer heeft meerdere malen een beroep gedaan op de rekenplichtigen om verantwoording af te leggen. Volgens artikel 33 van de Wet Rekenkamer Suriname komen rekenplichtigen (zoals bedoeld in artikel 32 van eerdergenoemde wet) die niet voldoen aan de verplichting om verantwoording af te leggen aan de Kamer, niet in aanmerking voor enige uitkering van de staat. Het ministerie van Financiën dient bij het toekennen van subsidies aan instellingen ook rekening te houden met verantwoording aan de Kamer. Van voornoemd ministerie dient de Kamer ook een lijst met de namen van alle rekenplichtigen te ontvangen. In bijlage 6 wordt een overzicht gegeven van de instellingen die subsidies hebben ontvangen over het dienstjaar 2015.

Over het dienstjaar 2015 zijn in totaal tweehonderdzesenveertig (246) subsidiebeschikkingen ontvangen en gecontroleerd. Hiervan behoren tweeëndertig (32) tot het dienstjaar 2014 en tweehonderdveertien (214) tot het dienstjaar 2015.

In onderstaand tabel is het aantal ontvangen subsidiebeschikkingen van het dienstjaar 2015 vermeld.

**Tabel 4.8: Aantal ontvangen subsidiebeschikkingen per ministerie**

Ministeries	Aantal subsidies
ARB	1
DEF	1
LVV	10
OWC	3
TCT	8
NH	5
SJ	50
SOZAVO	123
VG	13
<b>TOTAAL</b>	<b>214</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Het overgrote deel van verstrekte subsidies is van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting waarbij achttien (18) betrekking hebben op subsidieontvangende instellingen en honderdvijf (105) betrekking hebben op verstrekking van bouwsubsidies. Aan bouwsubsidies is een bedrag van SRD 2.429.546,21 verstrekt. De bouwsubsidie wordt verstrekt aan burgers die vanwege hun sociale en financieel-economische omstandigheden niet in staat zijn te voorzien in hun woningbehoefte. Deze subsidie wordt aangewend voor de (af)bouw, reparatie dan wel uitbreiding van de eigen woning.

Bij het controleren van bepaalde beschikkingen is als tekortkoming geconstateerd “het ontbreken van een begroting”. Uit onderzoek van voorgaande dienstjaren is verder gebleken dat een aantal gecontroleerde rekenplichtigen geen verantwoording heeft afgelegd aan de Kamer. Op grond daarvan hebben zij dus de toets van rechtmatigheid niet doorstaan.

Naast subsidies worden er ook financiële bijdragen gegeven aan bepaalde instellingen/personen. Een financiële bijdrage heeft een eenmalig karakter en wordt verstrekt indien de middelen waarover de instelling/persoon beschikt, niet toereikend zijn voor het realiseren van de doelen. De overheid kan financiële bijdragen verstrekken aan onder andere sociale instellingen, culturele, religieuze en sportorganisaties en landsbedrijven die activiteiten in het algemeen belang ontplooiën. Voor het bijdragen aan activiteiten zou de overheid vanuit economisch oogpunt als leidraad moeten hebben de ontwikkelingseffecten die bepaalde voorzieningen teweegbrengen.

Een overheid kan weliswaar niet alle taken zelf uitvoeren. Maar wanneer de overheid de dienstverlening in enige sector extern laat plaatsvinden en subsidie toekent, blijft zij hoofverantwoordelijk. De uitvoerende instelling dan wel personen is/zijn medeverantwoordelijk voor de toereikende capaciteit, de goede kwaliteit van de voorzieningen en zorgverlening en voor de kostenbeheersing. Verder moet ze erop toezien dat de gelden adequaat, doelmatig en doeltreffend worden aangewend. De overheid moet immers soberheid betrachten, ook bij beslissingen tot subsidieverlening. Daarom zou de overheid maatregelen, zelfs als ze impopulair zijn, moeten treffen tegen oneigenlijk gebruik van subsidie en om spijlucht te voorkomen.

#### **4.2.4 Toe(s)lagen**

Krachtens de PW en het Ambtenaren Bezoldigingsbesluit (ABB) kan de landsdienaar in het genot worden gesteld van een toelage boven zijn bezoldiging voor het verrichten van aan hem in het belang van de dienst opgedragen werkzaamheden. Bedoelde toelage bedraagt niet meer dan 10% van de bezoldiging die door de landsdienaar per maand wordt genoten. Opmerkelijk is dat in één beschikking meer dan één toelage wordt toegekend en ook zijn er beschikkingen waarbij een toelage wordt toegekend aan meerdere landsdienaren (verzamelbeschikkingen), namelijk bij de ministeries van Binnenlandse Zaken, Defensie en Justitie en Politie. In het dienstjaar 2015 zijn er 1061 beschikkingen ontvangen en getoetst. Hiervan verschaffen 256 beschikkingen informatie over de eenmalige stimuleringsloelage (224, dienstjaar 2015 en 32, dienstjaar 2014). Van de resterende beschikkingen (805) hebben 690 beschikkingen betrekking op 2015 en de rest op voorgaande dienstjaren.

In tabel 4.9 worden de data betreffende het aantal en de soort toelagen die door de diverse ministeries zijn toegekend aan landsdienaren, weergegeven.

Tabel 4.9: Overzicht toelagen die betrekking hebben op het dienstjaar 2015

Aantal beschikkingen	12	28	7	42	51	113	22	14	80	4	44	235	4	9	8	17	690
Soort toelage	ARB	BIZA	BUZA	DEF	FIN	JP	HI	LVV	OWC	NH	OW	RO	ROGB	SOZAVO	TCT	VG	Totaal
Auto		2			11	6			4		10	55			1	2	91
Bromfiets			1						1		4	150				3	159
Bijzondere toelage		1		2													3
Commandanten						6											6
Detachering en huishuur						98											98
Detachering						28											28
F.O.-toelage						1											1
Huishuur						30											30
Kas		1			1									1			3
Kleding	11	6		12	5	1	4	4	5		8	12		1	3	5	77
Meer- en verantwoordelijk werk	1	3	1		7		15	4	28	2	14	3		4	4	4	90
Mobiele-eenheidtoelage						18											18
Muziek						2											2
Onderdirecteuren									6								6
Onderwijs									4								4
Overgangs									1								1
Recherche						1											1
Reisduur									2								2
Representatie		7				8	2				1						18
Rijwiel												13					13
Risico				12													12
Stage						7											7
Standplaats					14												14
Vaar						3											3
Toelage gelijk aan 2 periodes						1					1						2
Waarneming		13	5	28	7	8	1	6	8	2	6	2	4	1		1	92
Vervoers					6				21					2		2	31
10% toelage op de bezoldiging						1											1
Brandweerprijs van 1/7 deel van de maandbezoldiging						1											1
<b>Totaal</b>	<b>12</b>	<b>33</b>	<b>7</b>	<b>54</b>	<b>51</b>	<b>220</b>	<b>22</b>	<b>14</b>	<b>80</b>	<b>4</b>	<b>44</b>	<b>235</b>	<b>4</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>17</b>	<b>814</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

De meest uitgekeerde toelagen zijn: bromfietstoelage (19,53%), detachering en huishuur (12,04%), waarnemingstoelage (11,30%), autotoelage (11,18%) en meer- en verantwoordelijk werk (11,06%). De ministeries met het hoogste aantal uitgekeerde toelagen zijn: Regionale Ontwikkeling (28,87%), Justitie en Politie (27,03%) en Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (9,83%).

Bij 2 beschikkingen van het dienstjaar 2015, van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, geldt als ingangsdatum van de waarnemingstoelage de eerste maand van waarneming hetgeen in strijd is met artikel 22 lid 4 PW. Deze beschikkingen zijn onrechtmatig bevonden, aangezien de toelage wordt uitgekeerd indien de waarneming langer dan één maand duurt. Verder is bij het controleren van een beschikking van dit ministerie betreffende waarnemingstoelage gebleken dat het salaris van de waarnemende functionaris niet vermeld staat in de beschikking, waardoor het verschil met de bezoldiging behorende bij de waargenomen functie niet beoordeeld kan worden. Dit wordt als een tekortkoming gekenmerkt.

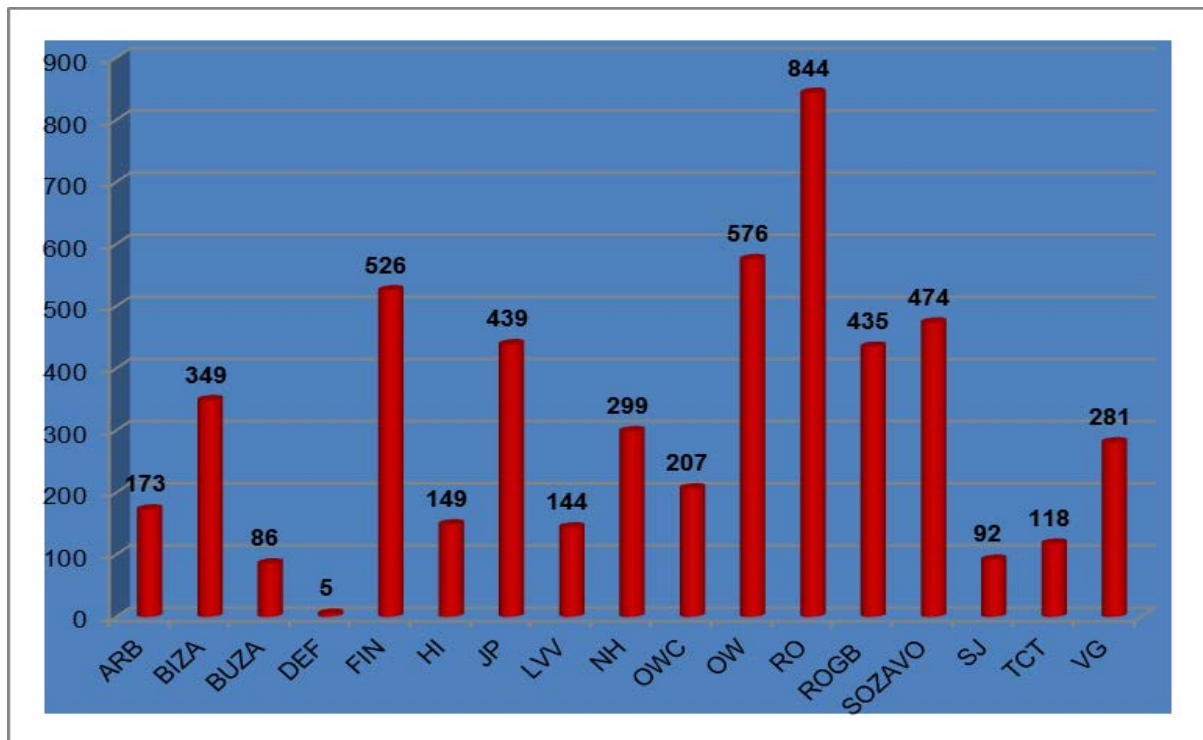
Zoals eerder is aangegeven, is aan 256 ambtenaren een eenmalige stimuleringsstoelage verstrekt. De stimuleringsstoelage valt niet onder de toelagen zoals bedoeld in de PW. Bij het ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling wordt in verband met het behalen van een akte een eenmalige stimuleringsstoelage aan leerkrachten toegekend gelijk aan de maandbezoldiging op het moment van het behalen van de betreffende akte. Het gaat hierbij om de volgende akten: Hoofdkleuterleidster, Hoofdakte, LO-akte, MO-A-akte, LOBO, LOMBO en Speciaal Onderwijs. Dit is vervat in de missive van de RvM van 24 december 2001 no. 626/RvM.

De Kamer merkt hierbij op dat zelfs na de invoering van de Functie Informatie Systeem Overheid (FISO) die bij wet is ingesteld (S.B. 2009 no. 29) toelagen worden uitgekeerd. Na de invoering van FISO zijn er zelfs nieuwe toelagen goedgekeurd en toegekend aan functionarissen in dienst van de overheid. In paragraaf VII van het besluit van eerdergenoemd wet staat duidelijk vermeld: bij het toekennen van het per functie vastgesteld nieuw bezoldigingsbedrag worden aspecten van de functie-inhoud die zijn beschreven en gewaardeerd, doch waarvoor tot nog toe naast de bezoldiging een toelage als compensatie werd toegekend, geacht zo veel als mogelijk geïncorporeerd te zijn in de nieuwe bezoldiging per 1 januari 2008.

#### **4.2.5 Vergoeding overwerk**

Vergoeding van overwerk kan omschreven worden als een vergoeding voor arbeid die is verricht nadat de normale arbeidsduur is verstreken. Met dien verstande dat de arbeid korter dan een half uur aansluitend op de normale werktijd verricht, niet als overwerk wordt aangemerkt. Onder het begrip overwerk valt niet het bij sommige diensten of afdelingen gebruikelijk werken op ongeregelde tijdstippen of in shiftverband, zolang geen overschrijding van de normale arbeidsduur heeft plaatsgevonden. In het dienstjaar 2015 zijn in totaal 6.416 overwerkbeschikkingen getoetst door de Kamer. Deze beschikkingen zijn afkomstig van de verschillende ministeries en betreffen de dienstjaren 2012, 2013 en 2014 totaal (1.219) en 2015 (5.197). De onderstaande grafiek is een weergave van de beschik-

kingen die zijn ontvangen in het dienstjaar 2015 en dateren uit hetzelfde jaar verdeeld naar de diverse ministeries.



Bron: Rekenkamer van Suriname

**Figuur 4.3: Aantal beschikkingen verdeeld naar de diverse ministeries in 2015**

Uit de verdeling blijkt dat een groot deel van de overwerkbeschikkingen betrekking heeft op het ministerie van Regionale Ontwikkeling (844), gevolgd door de ministeries van Openbare Werken en Financiën met respectievelijk 576 en 526 beschikkingen. Vermeldenswaard is dat in sommige beschikkingen de overwerkvergoeding van meerdere functionarissen is vastgelegd.

**Tabel 4.10: Tekortkomingen bij de overwerkbeschikkingen dienstjaar 2015**

Ministerie	Tekortkoming 1	Tekortkoming 2
ARB	173	-
BUZA	86	-
LVV	109	-
NH	299	-
OW	545	-
ROGB	435	-
SJ	92	9
VG	281	-
<b>Totaal</b>	<b>2.020</b>	<b>9</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

Legenda:

No.	Soort tekortkoming	Relevant wetsartikel
1	Alleen een financiële vergoeding uitgekeerd zonder dat er aangegeven is dat de situatie daartoe strekte.	S.B. 1976 no. 25 artikel 1 lid 4b
2	De vergoeding voor werk op normale dagen is niet correct berekend.	S.B. 1976 no.25 artikel 1 lid 5

Na de rechtmatigheidscontrole zijn de twee tekortkomingen in 2029 gevallen geconstateerd. De departementen met de meeste tekortkomingen zijn Openbare Werken met 545 (26,86%), Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer met 435 (21,44%) en Natuurlijke Hulpbronnen met 299 (14,80%).

#### 4.2.6 Afwijking openbare aanbestedingen

In het dienstjaar 2015 is een beschikking ontvangen betreffende het dienstjaar 2014, waarbij aan de Minister van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, toestemming is verleend om af te wijken van de regel tot het houden van een openbare aanbesteding. Hierbij is een bedrag van SRD 2.500.000,- betaald aan consultants ten behoeve van het project Educatief Centrum Parasol voor het ontwikkelen en exploiteren van een junioren campus te Zanderij.

### 4.3 Grondbeschikkingen

Een grondbeschikking is een beschikking die de basis vormt tot uitgifte van een stuk grond aan een natuurlijke persoon of een rechtspersoon door de minister van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer.

De controle van de rechtmatigheid van de gronduitgifte wordt getoetst aan het:

- Decreet Beginselen Grondbeleid (S.B. 1982 no. 10) zoals laatstelijk gewijzigd bij de wet van 28 januari 2003 (S.B. 2003 no. 8);
- Decreet Uitgifte Domeingrond (S.B. 1982 no. 11) zoals laatstelijk gewijzigd bij wet van 28 januari 2003 (S.B. 2003 no. 7);
- Reglement Grondhuurvergoeding (S.B. 1982 no. 14) zoals laatstelijk gewijzigd bij Staatsbesluit van 29 mei 1997 (S.B. 1997 no. 42);
- Decreet Rechtstoestand vóór 1 juli 1982 uitgegeven gronden (S.B. 1982 no. 12);
- Ontsluitingskostenbesluit 1982 (S.B. 1982 no. 15) zoals gewijzigd bij Staatsbesluit van 29 mei 1997 (S.B. 1997 no. 15) en de beschikkingen van 16 juli 1997 no. 1577/0215 en van 24 september 2004 no. 1004/04-0216 (S.B. 2004 no. 138).

In het dienstjaar 2015 zijn in totaal 367 grondbeschikkingen ontvangen, waarvan 293 betrekking hebben op de toewijzing van grondhuur. De overige beschikkingen betreffen goedkeuringsoverdracht grondhuurrecht (41), goedkeuringsoverdracht erfpachtrecht (7), goedkeuring ontwerpovereenkomst verkoop en koop (3), bestemmingswijzigingen (3), terbeschikkingstelling (2), omzetting erfpacht in

grondhuur (1), vaststelling vervallen/beëindiging grondhuurrecht (3), gebruiksvergunning (1), intrekingsbeschikking (1), medebestemming (2), verdeling en nummering (3), wijzigingsbeschikking (6), vervallen beschikking (1). Tien (10) beschikkingen dateren van het dienstjaar 2015, 356 beschikkingen dateren van het dienstjaar 2014 en 1 beschikking dateert van het dienstjaar 2012. De beschikkingen van het dienstjaar 2015 hebben betrekking op de toewijzing van grondhuur voor bebouwing en bewoning en tuinbouw.

Het aantal ontvangen bereidsverklaringen in 2015 bedraagt 181. Acht beschikkingen dateren van het dienstjaar 2015 en 173 beschikkingen dateren van het dienstjaar 2014. Een bereidsverklaring vormt de basis voor de bereidheid tot de uitgifte van een stuk grond aan een natuurlijke persoon of een rechtspersoon.

De controle is voornamelijk gericht op de toewijzingsbeschikkingen. De meest in het oog springende onrechtmatigheid casu quo tekortkoming betreft het feit dat de aanvragen betreffende grondhuur geen betrekking hebben op grond die vooraf conform S.B. 1982 no. 11 artikel 1 lid 2 sub 3 van het Decreet Uitgifte Domeingrond was bekendgemaakt.

Tabel 4.11 is een weergave van het totale aantal en de soort beschikkingen die voor diverse doeleinden zijn uitgegeven in het dienstjaar 2015 door het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer. De bereidsverklaringen zijn ook in de tabel opgenomen.

De categorie "Overige" bij de toewijzing van grondhuur betreft de toewijzing van grond die onder meer bestemd is voor het opzetten van een bar - restaurant.

**Tabel 4.11: Overzicht verstrekte grondbeschikkingen en bereidsverklaringen in het dienstjaar 2015**

Soort/Doeleinden	Toewijzing grondhuur	Bereids- verklaringen
(in aantal en in ha)		
Ter bebouwing en bewoning	7	3
In ha	0.4229	0.2499
Landbouw		1
In ha		5.975
Tuinbouw	2	4
In ha	3.7620	9.1795
Overige	1	
In ha	0.011272	
Totaal aantal beschikkingen	10	8
Totaal in ha	4.196172	15.4044

Bron: Rekenkamer van Suriname

#### 4.4 Ingestelde commissies

Een ingestelde commissie is een commissie die benoemd is door het bevoegd gezag. Zij voert specifieke taken uit die het desbetreffende ministerie regarderend. Het auditobject Ingestelde Commissies behelst niet alleen nieuw ingestelde commissies, maar ook de verlenging van de zittingstermijnen en wijzigingen van het ledenbestand van bepaalde commissies.

In het dienstjaar 2015 zijn 19 beschikkingen ontvangen, waarvan 3 betrekking hebben op verlenging van de zittingstermijn van de commissies. Indien commissies hun werkzaamheden niet hebben kunnen afronden binnen de aangegeven zittingsperiode, is het mogelijk dat de zittingstermijn van de commissie wordt verlengd.

Naast de commissies die binnen een ministerie opereren, zijn er ook interdepartementale commissies. Hierin participeren diverse ministeries waarbij een van de ministeries als 'trekker' van het geheel fungeert. In het dienstjaar 2015 is er één (1) beschikking ontvangen waarbij het ministerie van Volksgezondheid als trekker fungeert. Hierbij betreft het een verlenging van de zittingstermijn van de commissie.

In tabel 4.12 is een overzicht van de ingestelde commissies over het dienstjaar 2015 weergegeven alsook commissies waarvan de zittingstermijn is verlengd. Bij controleren van vijf beschikkingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken is gebleken dat de taken en doelstellingen van de commissie(s) niet zijn vermeld. Hierdoor kan de naleving van het Besluit Taakomschrijving Departementen niet aan de hand van de beschikking worden gecontroleerd.

**Tabel 4.12: Overzicht ingestelde commissies en verlengingen zittingsperiode commissies**

Ingestelde commissies		
Commissie	Hoofdtak/doel	Ingestelde Periode
<b>Ministerie van Binnenlandse Zaken</b>		
Werkgroep en Management Tramverbinding	niet vermeld in het besluit	1 mei 2014 tot naderopzegging
Technische Commissie voor Burgerveiligheid (Commissie Citizen Security)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• het verminderen van slachtofferschap;</li> <li>• vermindering van risico's en versterking van de weerbaarheid van jongeren die niet deelnemen aan het arbeidsproces;</li> <li>• huiselijk geweld;</li> <li>• suïcidaal gedrag;</li> <li>• transformatie van de politie</li> <li>• hervorming van het rechtssysteem;</li> </ul>	14 november 2012 - 14 november 2013



<b>Ingestelde commissies</b>		
<b>Commissie</b>	<b>Hoofdtak/doel</b>	<b>Ingestelde Periode</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>capaciteitsversterking voor een bewijsgericht beleid.</li> </ul>	
Zorggraad Basiszorg	niet vermeld in het besluit	vanaf 6 november 2014
Algemeen Bestuur Pensioenfonds Wet Algemeen Pensioen	niet vermeld in het besluit	vanaf 4 november 2014
Pensioenraad Algemeen Pensioen 2014	niet vermeld in het besluit	vanaf 4 november 2014
Uitvoeringsorgaan Wet Basiszorg Verzekering	niet vermeld in het besluit	vanaf 6 november 2014
Herziening Ambtenaren- pensioenwet	<ul style="list-style-type: none"> <li>het evalueren en analyseren van de "ambtenarenpensioenwet" 1972;</li> <li>het rapporteren van haar bevindingen en advies aan het ministerie van Binnenlandse zaken;</li> <li>het concipiëren van een herziene versie van de Ambtenarenpensioenwet" 1972 en de Memorie van Toelichting op deze Wet.</li> </ul>	1 juni 2015 – 1 juni 2016
<b>Ministerie van Justitie en Politie</b>		
Instelling Werkgroep Maatschappelijk Werk	zorg te dragen voor de waarborg van de kwaliteit van het maatschappelijk werk op het ministerie van Justitie en Politie door capaciteitsversterkende activiteiten en reguliere bijeenkomsten het werk aangaande, te organiseren.	2 maart 2015 – 2 maart 2016
Instelling Werkgroep Opzetting Unit Daderbegeleiding Huiselijk Geweld	<ul style="list-style-type: none"> <li>het uitwerken van een plan van aanpak voor het opzetten van een unit daderbegeleiding huiselijk geweld;</li> <li>het doen van advies met betrekking tot de huisvesting, de bemensing, het begeleidingsteam en de organisatiestructuur van de Unit Daderbegeleiding Huiselijk Geweld.</li> </ul>	1 augustus 2014 - 1 augustus 2015
Instelling Commissie Verkeersveiligheid	Overwegende dat in verband met een professionele aanpak van de verkeersveiligheid en de maatschappelijke verantwoordelijkheid die de verschillende actoren op zich nemen om de verkeersveiligheid te helpen bevorderen en in het	18 november 2015 - 18 maart 2016

<b>Ingestelde commissies</b>		
<b>Commissie</b>	<b>Hoofdtak/doel</b>	<b>Ingestelde Periode</b>
	kader van het te formuleren strategisch beleidsplan van het ministerie van Justitie, het nodig is een commissie in te stellen ter voorbereiding van het actieplan.	
<b>Ministerie van Defensie</b>		
Werving en selectie Nationaal Leger t.b.v. de Lichtingsploeg 2015	selecteren van personen die in militaire dienst wensen te treden	5 januari 2015- 5 juni 2015
Instelling Commissie " Srefidensie Marathon 2015"	organiseren van de Srefidensie Marathon rond de Onafhankelijkheidsdag	2 juli 2015 – 2 januari 2016
<b>Ministerie van Sport en Jeugdzaken</b>		
Nationale commissie ter verkiezing van leden van het Nationaal Jeugd Parlement	het evalueren van de verkiezingen van het Nationaal Jeugd Parlement 2016	17 maanden te rekenen van 15 november 2015 tot 15 april 2017
<b>Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling</b>		
Vorbereiding transformatie onderwijsbeleid delinquenten	instelling commissie ten behoeve van het onderwijs aan jeugdige arrestanten in Opa Doeli	1 februari 2015 - 31 juli 2015
Instelling van de scholengemeenschap Kwatta.	het benoemen van een onderdirecteur inzake coördinatie scholengemeenschap te Kwatta.	voor onbepaalde tijd
Commissie Surinaamse Koorscholen	model van de te introduceren Surinaamse (cultuur) Koorschool zowel inhoudelijk als logistiek en financieel.	15 juli 2015- 15 juli 2017
<b>Verlengingen zittingsperiode commissies</b>		
<b>Ministerie van Justitie en Politie</b>		
Nadere wijziging Adviescommissie (on)voorwaardelijke beëindiging terbeschikkingstelling van minderjarigen	De minister van Justitie en Politie te adviseren in welke gevallen het voorwaardelijk of onvoorwaardelijk beëindigen van de ter beschikking gestelde minderjarigen gewenst is.	17 januari 2015 - 17 januari 2016
Nadere wijziging Commissie voor Overleg in Politieambtenarenzaken en secretariaat	Aangelegenheden die in algemene zin voor de bijzondere rechtstoestand van de ambtenaren van politie van belang zijn alsook overige aangelegenheden (beschikking van 14 juli 2011. No. 3858/11).	1 april 2014 - 1 april 2016

Ingestelde commissies		
Commissie	Hoofdtak/doel	Ingestelde Periode
<b>Ministerie van Volksgezondheid</b>		
Commissie evaluatie en uitvoering van afspraken tussen Bond van Milieu Inspecteurs (BIMI) en Volksgezondheid	het evalueren van de uitvoering van de gemaakte afspraken tussen BIMI en de directie van het BOG c.q. het ministerie van Volksgezondheid	Verlenging 1 april 2014 voor 8 maanden

Bron: Rekenkamer van Suriname

## 4.5 Inkoopbeschikkingen

Een inkoopbeschikking betreft de inkoop van dienstjaren voor bepaalde categorieën personeel. De PW regelt in artikel 31 dat bij staatsbesluit te bepalen gevallen op het salaris van landsdienaren op wie de pensioenvoorschriften niet van toepassing zijn, telkens bij de uitbetaling een spaarbedrag wordt ingehouden. Dit spaarbedrag is gelijk aan de pensioenbijdrage die de landsdienaar verschuldigd zou zijn, indien de pensioenvoorschriften op hem van toepassing waren. Indien de landsdienaar in het geval komt te verkeren dat de pensioenvoorschriften wel op hem van toepassing zijn, dan worden de ingehouden spaarbedragen met de rente bestemd voor inkoop van de diensttijd overeenkomstig die voorschriften. Indien er geen spaarpremie is ingehouden, zal de belanghebbende alsnog een premie van 10% van de genoten bezoldiging over de periode waarin er geen inhouding heeft plaatsgevonden, moeten storten om de desbetreffende periode te kunnen opnemen als actieve diensttijd bij de berekening van de pensioenuitkering.

Bij de controle wordt nagegaan of de inkoop van de dienstjaren volgens de daartoe geldende wettelijke voorschriften loopt. Het gaat hier om dienstjaren waarover geen pensioenpremie is betaald. Het percentage van de pensioenpremie is 10% en wordt berekend over het totale inkomen genoten over de diensttijd waarover geen pensioenpremie is betaald.

In het dienstjaar 2015 zijn 1082 inkoopbeschikkingen ontvangen. Hiervan is 10% gecontroleerd. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd. In tabel 4.13 is het aantal inkoopbeschikkingen per ministerie weergegeven.

**Tabel 4.13: Aantal inkoopbeschikkingen 2015**

Ministerie	Aantal
ARB	14
BIZA	84
BUZA	2
DEF	111
FIN	33
HI	11
JP	106
LVV	21

Ministerie	Aantal
NH	17
OWC	319
OW	75
RO	100
ROGB	12
SOZAVO	27
SJ	12
TCT	11
VG	127
<b>Totaal</b>	<b>1.082</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

De ministeries met de meeste inkoopbeschikkingen zijn Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (29,48%), Volksgezondheid (11,74%) en Defensie (10,26%).

#### 4.6 Ouderdomspensioen

Door het Pensioenfonds Suriname worden er verschillende soorten pensioenen uitgekeerd. Ouderdomspensioen is een maandelijkse financiële toekenning aan een ambtenaar na zijn ontslag, indien hij op het tijdstip van ingang van het ontslag de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt. Indien een ambtenaar als gevolg van ziekte of gebreken ongeschikt is zijn betrekking te vervullen, heeft hij ook recht op pensioen, namelijk het invaliditeitspensioen (Ambtenarenpensioenwet 1972 artikel 20 lid1). Daarnaast worden de volgende pensioenen uitgekeerd: weduwnpensioen, weduwnaarspensioen en wezenpensioen (Ambtenarenpensioenwet 1972 artikel 35, 36-a9, 37 en 38).

In enkele gevallen wordt er een eenmalig bedrag uitgekeerd als een pensioengerechtigde komt te overlijden en de begrafeniskosten niet gedekt kunnen worden. De uitkering wordt verstrekt aan de persoon die de begrafeniskosten heeft betaald.

Bij het controleren van een beschikking wordt met behulp van de toepasselijke wet- en regelgeving nagegaan of de ontvanger van de uitkering pensioengerechtigd is, of het pensioenbedrag correct berekend is en/of de juiste procedure gevolgd is.

In 2015 zijn er 1.843 beschikkingen ontvangen van het ministerie van Financiën. Het aantal beschikkingen betreffende de toekenning van ouderdomspensioen dat getoetst is op rechtmatigheid, betreft 60 beschikkingen voor het jaar 2014 en 1.783 voor het jaar 2015. In tabel 4.14. wordt een overzicht gegeven van het aantal getoetste pensioenbeschikkingen per ministerie over het dienstjaar 2015.

**Tabel 4.14: Overzicht soorten ontvangen ouderdomsbeschikkingen over het dienstjaar 2015**

Ministerie	2015
ARB	30
BIZA	66
BUZA	20
DEF	73
FIN	115
HI	50
JP	121
LVV	48
NH	43
OWC	462
OW	199
ROGB	31
RO	92
SOZA	92
SJ	14
TCT	110
VG	217
<b>TOTAAL</b>	<b>1.783</b>

Bron: Rekenkamer van Suriname

De meeste pensioenbeschikkingen betreffen ambtenaren die in dienst zijn geweest van de ministeries van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (25,91%), Volksgezondheid (12,17%) en Openbare Werken 199 (11,16%). Bij de controle van deze beschikkingen op de rechtmatigheid is een deelwaarneming van 10% gehanteerd. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

## 4.7 Onderzoeksprojecten van de Kamer in 2015

### Inventarisatie dienstvoer- en vaartuigen

Het doel van het inventarisatie onderzoek dienstvoer- en vaartuigen is gebaseerd op de beschikking van de minister van Financiën 13 augustus 2007 La. F no. 83 houdende vaststelling van regels inzake het beheer, de administratie, de verkoop en de overdracht van roerende staatsgoederen, waarin is aangegeven dat elke afdeling c.q. dienst van ieder ministerie een inventarislijst dient op te maken van alle staatsgoederen. Het onderzoek heeft zich gericht op alle dienstvoer- en vaartuigen die onder het beheer van de overheid (aangekocht, gehuurd, verkregen via donatie) zijn in de periode januari 2005 tot en met april 2015. Uitgaande van de opgestuurde inventarislijsten van de ministeries blijkt dat de staat 1.268 voertuigen onder haar beheer heeft. Van 617 voertuigen (48,69%) is de aanschafwaarde niet vermeld op de inventarislijst, terwijl 721 voertuigen (56,86%) nog niet zijn geregistreerd bij het Ministerie van Openbare Werken. In 55,05% van de gevallen is de staat

(goed/redelijk/slecht) waarin de voertuigen zich bevinden onbekend. De Kamer heeft van de ministeries van Financiën, Sport en Jeugdzaken en Defensie geen informatie ontvangen.

Een veldonderzoek betreffende een waarnemingscontrole op dienstvoer- en vaartuigen heeft plaatsgevonden op (8) acht districtscommissariaten. De opgestuurde inventarislijsten gaven aan dat deze districtcommissariaten totaal beschikten over 97 voertuigen. Na het veldonderzoek is gebleken dat het om een aantal van 123 voertuigen (bromfietsen, fietsen, tractoren, personenauto's en vracht auto's) gaat. Hiervan zijn 112 (91,06%) nog niet geregistreerd bij het ministerie van Openbare Werken als te zijn eigendom van de staat, terwijl van 38 voertuigen (30,89%) de aanschafwaarde niet kon worden achterhaald. Op grond van het vorenstaande blijkt dus dat de departementen van algemeen bestuur zich niet strikt houden aan de regelgeving van de minister van Financiën.

### **Onderzoek inactieve landsdienaren**

In de periode juli - augustus 2015 heeft de Kamer een (steekproef) onderzoek verricht ter identificatie van het feitelijk aantal actieve en inactieve landsdienaren bij het ministerie van Binnenlandse Zaken (Centraal Bureau voor Burgerzaken, DNA, Directoraat Algemene Zaken en Directoraat Binnenlandse Zaken) en het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (Onderdirectoraat Administratieve Diensten en Directoraat Cultuur), middels een vergelijking van de verzamelloonstaten (CEBUMA) en de presentielijsten. De beschikbaar gestelde aantallen door CEBUMA geven niet (altijd) de werkelijke weergave van het aantal landsdienaren werkzaam bij de overheid. Verder is er op de ministeries sprake van het fenomeen "inactieve landsdienaren," hetgeen onder andere kostenverhogend werkt, de werkdruk doet toenemen en effectieve beleidsuitvoering bemoeilijkt. Om voornoemde redenen acht de Kamer het noodzakelijk inzicht te verkrijgen in de personele bezetting op het ministerie, de daarbij behorende directoraten en afdelingen, om duidelijkheid te brengen in het aantal actieve en inactieve landsdienaren.

Bij het Directoraat Binnenlandse Zaken bleken 25 landsdienaren inactief te zijn. Verder blijkt dat bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken 4 landsdienaren inactief zijn, onder meer vanwege arbeidsongeschiktheid en ernstig plichtsverzuim. Bij DNA is er 1 (één) inactieve ambtenaar geïdentificeerd, die ongeveer een jaar langdurig ziek is. Voorts zijn er in totaal drie (3) gevallen van inactieve landsdienaren geconstateerd. Bij het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (Onderdirectoraat Administratieve Diensten), is er 1 (één) geval van langdurig ziekte verzuim en in 2 gevallen zijn de landsdienaren ontheven uit hun functie, vanwege gewijzigde beleidsinzichten en ter beschikking gesteld van de minister. Bij de onderdirectoraten van Algemene Zaken (BIZA) en Cultuur (OWC) zijn er geen gevallen van inactieve landsdienaren geconstateerd.

De eindrapportages inzake bovenstaande onderzoeken zullen na afronding aangeboden worden aan DNA.

### **Algemene opmerking Kamer met betrekking tot het rechtmatigheidsonderzoek**

Naar aanleiding van de geconstateerde tekortkomingen in hoofdstuk 4 attendeert de Kamer de ministers erop de geldende en toepasselijke wet- en regelgeving strikt op te volgen bij het nemen van besluiten. Voorts dient bij het opstellen van de beschikkingen alle relevante informatie vermeld te worden die de rechtmatigheid van het besluit kan waarborgen. De Personeelswet, die specifiek is vastgesteld voor het ambtelijk personeel dient geraadpleegd te worden. Zij mag niet ondergeschikt gesteld worden aan andere algemeen geldende wetten en regels.

